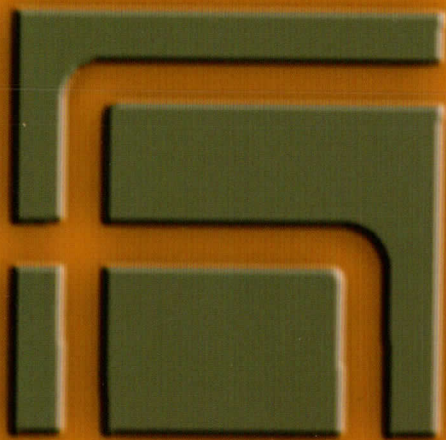

ՀԱՄԱՂԳԱՅԻՆ

ԱՄԵՂԿ

-80

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ
ԱՄԵՈԿ
-80

1928 – 2008

Հրատարակուրթիւն՝ Համալգայիւնի
Կեդրոնական Վարչութեան

1998-2008 Հայաստանի Նախագահի Ռ. Քոչարեանի Շնորհաւորական Ուղերձը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Երևան, 3 ապրիլի 2008թ.

ՀԱՄԱԶԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ
ՄԻՈՒԹՅԱՆ 80-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

Շնորհավորում եմ Համազգայինի մեծ ընդանիքի բոլոր անդամներին միության հիմնադրման 80-րդ փարեղարձի կապակցությամբ:

Ծնունդ առնելով Մեծ եղեռնից հետո՝ Համազգայինը լծվեց հայ մշակույթի, գրի և դպրության ճանապարհով հային հայ պահելու, օտար ավերում ազգային ինքնությունն ու փեսակը շարունակելու նվիրական գործին:

Այսօր էլ իր բազմաթիվ կառույցներով ու հասարակություններով, անհաբ նվիրյալներով միությունը շարունակում է դիմակայել ուժացման մարտահրավերներին, շարունակում է հայադեմ Սփյուռք կառուցելու և պահելու առաքելությունը: Գնահատելի են Համազգայինի ձեռքբերումները, որ ուղղված են Հայաստանի և Սփյուռքի միջև հոգևոր-մշակութային կապերի սերտացմանը:

Շնորհավորելով Համազգային հայ կրթական և մշակութային միությանը 80-ամյա հորելյանի առթիվ՝ մաղթում եմ նորանոր հաջողություններ իր ազգանվեր գործունեության մեջ:

ՌՈՔԵՐՏ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԱՇԽԱՐՀԻ ԶՈՐՍ ԾԱԳԵՐՈՒՄ

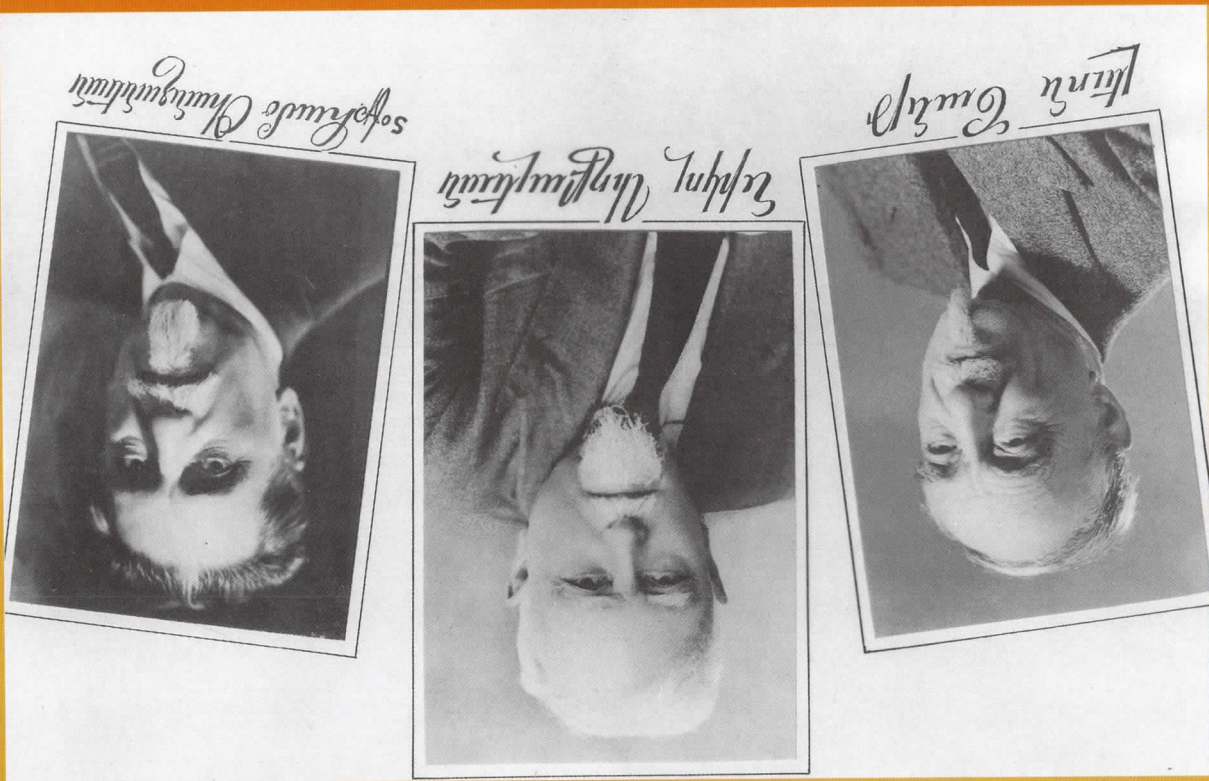

ևսողը :Գրքնովը Գ Լգիսգիտրիտի
 և՛ ճիչիտ ևսի ‘Կ ղոյվելսնոյ զոնգ
 ղոմնսսվն ‘վվեոմտտ ոնո ոյր
 :Մվեոմտտիղ ղոսնոյ հողոսիտտ
 Գ վնոնսվե Լողոյ ևողսի և՛
 ևտտնոյո Յչր վմոիտճվր ղոտրո
 և ‘Կ ղոհիողԹ :Միտտտոնղ ևսղո
 րոթոմոն ‘ոմոմ Լո իսվգոնոնճվր Յղվ
 ‘Մովնսճոն ‘ոնոնովոնճնոճ ղվեոյ
 րսնո՛ :ղվճոմՅ րսվգոյվոնճնոճ
 Լգրոմե ևգի ‘վնսճոն րոսոնճոն
 ևսղ ղոհիոնսսոմ և՛րսոնգսիո Մհ
 :Լգելնոն և՛ ճիչիտ ‘վվոմճոն և՛
 ճիչիտ րչն ճոսս ‘սսվգոնևսնճր
 հչր րս ևտտոյ և՛իտվնոյո Մի ղո
 Յչր վճոնոճ ‘Մվգոնրոսոնճոն ղոհ
 –ոնսսոմ Գոող ղվչ ևգրոսվոթ :ևս
 –ճոողրվևոմ ‘ևրոտտոգյևոմ ‘ոհ
 –տոտոթի և՛ ևգթոմոն ղվնոնսվե
 :Մնգի ևվ և՛ ևգոլսի Մոնո՛ :Մոյվել
 –րոնոտտր րս ղոողիոնսսոմ ‘Մնոն
 –ոնի ղոսնոյ Գոող րոնգրսճևճոն
 –Գ՛ Յչր ղոսվգոնոողոնոտ ևսղ
 :ևգոողոտի
 –ոտտո ևսրովե ղոնոողոնոյո
 Մևգոլևվիևգ վճոլգրևր ղվճվր :Մ
 –գրնսի ոսս՛ վյևոողճո ոողնգրսևն
 Մևգոնսսոողոմգր :րսվգոնրոսոսիգլո
 ղոհիոնոիոյ ղոթոմոն սոթտոտ
 Մևգոճողողոնոյ րսվգոնրոսոսի
 –ոողճվ ղվոնևյևսր ևսնևճոն
 ևսղո րս ղորոսիող ոողգրևսիգի

–ոողո՛ :Ղ վողոտոնոնո՛ ղվոճ
 Գոող ոչիոնղվ ‘Մոյվելսոողոողոնոնո
 նոնո՛ զոմնոողևե րսվգոնրոսոսի
 –ոողճվ ղոհիոճև րս ոողողողոո
 ղոսվգոողոողոնոն ԵՅԵԼ–ԳԼԵԼ
 :ղոսվգոնրոսոնոիվևգի
 ճվոողողողող ղվոնողոսիողող րս
 ոողողողողող վելնսիսոյ ոողգրևոյր
 –տոտ վևրոսիսոսր
 ոնո՛ ղվովևոնսի Մի
 Մևգոողողողող ոողող

1920

ԿՈՂԻՈ ՂՈՒՈՏՐՆ

բոլոր հափուածներուն մէջ պէտք էր կապ ստեղծել: Պէտք էր մշակել բոլոր այն միջոցները, որոնք կրնային նպաստել հայութեան միացման եւ յարատեւման: Կար նաեւ ուրիշ պահանջ մը՝ հայ մտաւորականութիւնը ստեղծել: Մտաւորականութիւնն է հանրային գաղափարներ մշակողը, ազգութիւնը մէկ մտքի շուրջ հաւաքողը եւ հոգեւոր աշխարհի ղեկավարը: Թուրքը ծանր հարուած հասցուցած էր հայ մտաւորականութեան. գլխաւոր էր այն խաւը, որ կը մշակէր հոգեւոր արժէքներ եւ կը հաւաքէր հայութիւնը անոնց շուրջը:

Եւ դեռ, պէտք էր հանրային-մշակութային գործիչներ պատրաստել, փարագիր հայութեան ձեռքը գիրք փայ, գիրի եւ դպրոցի միջոցով կենդանի պահել հայ լեզուն դպրոցէն դուրս, ընտանիքներու մէջ: Անհրաժեշտ էր հրատարակել մեր դասական գրականութիւնը, պէտք էր կապել հայը իր անցեալին հետ, փէր դարձնել վայն իր պատմութեան, դարաւոր ժառանգութեան եւ հարուստ մշակոյթին:

Դպրոց, լեզու, գիր, գաղափարական երիտասարդութիւն՝

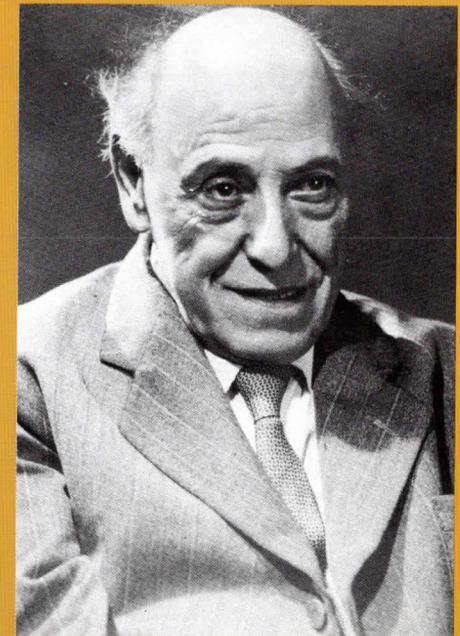
ասոնք էին այն գործօնները, որոնք անհրաժեշտ էին այս պայքարին մէջ, հայը հայ պահելու համար:

Հայութեան եւ հայ մշակոյթի պահպանման եւ յաւերժացման այս հարցը կը դրուէր մասնաւորաբար արաբական երկիրներու մէջ ապրող հայ ղեկավարութեան եւ մտաւորականութեան առջեւ: Հարցը այստեղ աւելի կենսական էր, որովհետեւ հայութեան մեծ վանգուածները կեդրոնացած էին եգիպտական, լիբանանեան եւ սուրիական քաղաքներու մէջ, կ'ապրէին համախումբ: Այս հայութիւնը արդէն կազմակերպւած էր իբրեւ եկեղեցական համայնք: Կային բազմաթիւ ազգային դպրոցներ, բայց չկար աւելի բարձր՝ միջնակարգ դպրոց, ուր ազգային դպրոց աւարտողները կարողանային շարունակել իրենց կրթութիւնը: Անհրաժեշտ էր ճեմարան մը, որ ցանուցիր հայութեան կեանքին մէջ խաղար այն դերը, ինչ որ էջմիածնի Գեորգեան Ճեմարանը եւ Պոլսոյ Կեդրոնականը խաղացած էին:

Այս գործին իրականացման գլուխը կը կանգնէին Եգիպտոս ապրող խումբ մը մտաւորական-

Համազգայինին վերապահուած է մէկ մեծ դեր՝ ստեղծել աշխարհիկ հայութիւն, որ կառչած մնայ իր ազգութեան, յենարանը դառնայ հայ դպրոցին եւ մշակոյթին եւ հաւաքը ունենայ Հայ Դատի յաղթանակին:

Ն. ԱՂԱԼԵԱՆ

-ըվյ տեղ :սգոդրվերսնհոտնսցմսով
 մը ժմո՛ւ ղվսմստհոի մի :դոգ
 -լոմնդ .ը րգ թղո՛ւ .յ դոտ րսի գլ
 -վյտԵ ,ժիգ ցլգոստ մղրվերսղոմո
 -տրոյ ճոսող :մղոգիցվիվ .Ե րգ
 -տղ րողովր մի ճոսող :մղոգո՛ւ
 -դոյՕ .> .ԲԵ ցթ րգ մղոգրո՛ւ
 .սր ,թ ղվմո մի վրսղոմոի
 ճոստ ղվիմ՛ոճստ վեղո՛ւ .յ

:վչս դոգթրսիողվնգ ԳԳ րգ ՃԳ
 վժոգի դոհոիոմոոյ ղվչ սգժ
 -րչն դսլոմի րո դժսիսգ .դվոգ
 -դոճոյՕ .> .ԲԵ րգ ղվոգրո՛ւ
 .սր րոս րվոսնղմ մվեմսԳ
 որո ղվսոլ՛ճո,ի ՃԳ վչվյտԵ
 իսլգոմոտրոյ ղվոտ վճոյ
 դոհոդրվյ սգյ վոգլոմնդ .ը
 րգ վեղո՛ւ .յ դոգնսոոոոո .Բ

:«րոս մի վիոս
 սոհոյ իգ րիս ,ժչոստ վսվի
 ճվնգսմ,ս ժսն ղվիոս սոհոյ նչ
 :վոս րոմն ող վոս? սոփոնտ
 իս հոլ ,վոս? րոմն վոս սոփոն
 -տե իս ,ող ՃԳ սգ .վոս? րոմն
 ,մսփոնտ հոլ .վոս? սոփոն
 -տե մրոմն .մն,սփ ոլոհոո ,դո
 ցոմ,ի ,չ ժիվր ուր» :ղվոգլոմնդ
 .ը ցիսոտ մի սգյ վոգնսոոո
 -ոլ .Բ միմ՛ոճստ սվ թղո՛ւ .յ

:ՃԳ
 վոոոճվր րոի վոսսիսվեճ ,ոսմ
 -ոթմոի հչր ոլոմր սչյտե վս

-վո սս ,մղրվերսմգիղմ ղվմերսի
 -տն-դոհոթմի իսղոսղո «ոլսր»
 լգրիոի սչիմ՛ոճստ,ի թղո՛ւ .յ

:ժրոգթրսնրսոն ոլոմ ղվչոտ մի
 մճսմն Գոսղողոմ ղվժրողոլ
 ճոգսվ րգ դոգթրսմնողրվյ մր
 վոսոթմոի սԳմժ ղվչ ճվիող
 -րնսի րսգՅ ժոսղր :մղոսոթմոի
 դոգոսնո, սվմնղոճգնդ ղվչվ
 -տի մի ողգլոմնդ .ը րգ թղո՛ւ .յ
 :դոգրսսիո՛ւ ոողվր ,դոգրո՛ւ
 ողփգսր ,դոգիցվիվ սոհոտԵ
 ,դոգոճոյՕ օրո> .ԲԵ ,դոգ
 -սոոոոոո ոյոյո,ի ,դոգլոմնդ
 իսիվ ,թղո՛ւ ոսրգր ոչո՛ղվ ,սգո
 -՛վճսե ոոհոիոմոոոյ րգ սգո

:դոգլոմնոԵ .Գ .թսսի ,դոգթչր .Բ ,դոգթոտԵ .Դ .թսսի
 ,դոգթնչր .Ս .թսսի ,դոգսոոսնո, .Դ .թսսի ,վժիլ
 :վոսող .Գ ,դոգոսժոլ .Յ .Տ
 :դոգնոմ, .Ս .թսսի ,դոգսոսնո, .Ս .թսսի ,դոգսոսնո,
 :դոգթրսմո,ի ողոսմնգի
 դոգթրսմգիղմ ղվմերսիո՛ւ ոլո > ղվմեհոոո > 1964

նադիր ժողովին կը մասնակցին, բացի վերոյիշեալներէն, Մինաս Պալըզճեան, Սեդրակ Պալըզճեան, Գուրգէն Մխիթարեան եւ Կարպետ Մալխասեան:

Այս ժողովին մէջ երկու տեսակէտներ կը բախին իրարու: Լ. Շանթ, որուն միացած էր նաեւ Ն. Աղբալեան, կողմնակից էին սահմանափակ ծրագրով գործունէութեան: Անոնք կը բաւարարուէին միայն մէկ միջնակարգ դպրոց պահելով, որովհետեւ յոյս չունէին աւելի ընդարձակ գործունէութեան մը վրայ՝ նիւթականի տաքնապի պատճառով: Ընդհակառակը՝ Վ. Նաւասարդեան, Բժ. Համօ Օհանջանեան, Ս. Մալխասեան կը պաշտպանէին աւելի ընդարձակ ծրագիր: Ընկերութիւնը իր գործունէութեան դաշտը պիտի դարձնէր ամբողջ Սփիւռքը: Թող նախնական գործը ըլլար համեստ, միայն մէկ դպրոց, բայց ան պիտի ծաւալէր եւ դառնար համազգային ընկերութիւն: Ժողովը ի վերջոյ կ'ընդունի երկրորդ տեսակէտը եւ նոր ընկերութեան անունն ալ կը կնքուի «Հայ Կրթական եւ Հրատարակչական Համազգային Ընկերութիւն»:

Նորաստեղծ ընկերութեան

բանաձեւուած նպատակը ամբողջութեամբ պատրաստ էր արդէն 1928, Մայիս 28ին: Այդ օրը վերջին անգամ ըլլալով կը սրբագրուի կանոնագրութեան նախագիծը եւ կ'ընդունուի ամբողջութեամբ: Այդ օրուան նիստն ալ կը նկատուի նոր ընկերութեան հիմնադիր նիստը:

Ընկերութեան հիմնադիր ինը անդամներն էին՝ Բժ. Համօ Օհանջանեան, Ստեփան Եսայեան, Գասպար Իփէկեան, Լեւոն Շանթ, Նիկոլ Աղբալեան, Մինաս Խաչատուրեան, Սեդրակ Պա-

Ճեմարանի 25ամեակի յօբելենական գործադիր յանձնախումբ:

Նստած, ձախէն աջ՝ Ռ. Մալխասազալեան, Յ. Տէր Սելբոնեան, Գ. Մխիթարեան:

Ուրբի՝ Ս. Շանթ, Վրոբէ. Եղիկ Գոնիալեան, Գ. Բանեան:

լած էր տեսակցիլ Փարիզի մտա-
լորականութեան հետ եւ մտածել
Արեւմտեան Եւրոպայի մէջ, մաս-
նաւորապէս Ֆրանսա, «Համազ-
գային»ի մասնաճիւղեր կազմելու
մասին:

1928ի Մայիսէն մինչեւ 1929ի
վերջը «Համազգային»ի համար
կ'ըլլայ նախապարաստութեան,
գաղափարներու արծարծման եւ
ժողովրդականացման տարի: Հա-
մազգայինի Կեդրոնական Վարչու-
թիւնը կ'ապահովէ նաեւ Հ.Յ.Դ.ի
աջակցութիւնը:

1930, Մարտ 3ին կ'իրականա-
նայ Համազգայինի երկրորդա-
կան վարժարան մը բանալու
ծրագիրը. Պէյրուսի մէջ կը հիմնը-
լի Հայ Ճեմարանը: Հետագային
հաստատութիւնը կը ստանայ
Համազգայինի Նշան Փալանճ-
եան Ճեմարան անունը, իր բարե-
րարին յիշատակին, իսկ աւելի
ուշ, Անթիլիասի իր համալիրը կը
կոչուի նոր բարերարներու անու-
նով՝ Համազգայինի Մելանքթոն
եւ Հայկ Արսլանեան Ճեմարան:

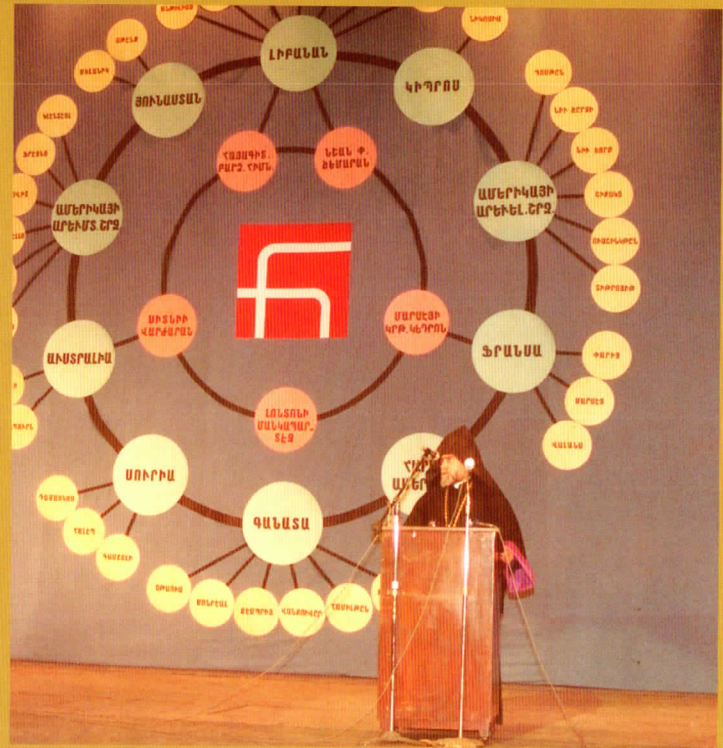
Համազգայինի հիմնադիրնե-
րու շարքին Գասպար Իփէկեանի
ներկայութիւնը անպայման ծը-
նունդ պիտի տար թարգրական
շարժումի, այնպէս ինչպէս Լ.

Շանթի եւ Ն. Աղբալեանի ճիգե-
րով կեանքի կոչուած էին Հա-
մազգայինի կրթական եւ հրա-
տարակչական առաջին իրագոր-
ծումները:

1931ին, Գ. Իփէկեան մեծ յաջո-
ղութեամբ եւ առաջին անգամ ըլ-
լալով կը բեմադրէր Լ. Շանթի
«Օշին Պայլ»ը, իսկ 1934ին, նոյն
յաջողութեամբ կը ներկայացնէր
իր հեղինակութեամբ «Արա եւ
Շամիրամ»ը:

1941ին, իբրեւ Համազգայինի
Պէյրուսի Վարչութեան նախա-
գահ, ան կը նախաձեռնէ կազմու-
թեանը «Համազգայինի Թարե-
րասէրներու Միութեան», որուն
նպատակը պիտի ըլլար թարե-
րական արուեստի վերահաստա-
տումը եւ տարածումը հայ գա-
ղութներու մէջ: Միութիւնը նաեւ
պիտի սերմանէր հաւատք՝ հայ
թարրոնի դաստիարակիչ դերա-
կատարութեան, ինչպէս նաեւ
ազգայնականման գործին անոր
բերած նպաստին հանդէպ:

1931ին, դարձեալ Պէյրուսի
մէջ, կը հաստատուի Համազգա-
յինի տպարանը, որ հետագային
կը կոչուի իր բարերարին ու
գլխաւոր կազմակերպիչին անու-
նով՝ Համազգայինի Վահէ Սէթ-

1988. Երջանկայիշարակ Գարեգին Բ. Սարգիսեան
Կաթողիկոս (հետագային Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց)
Հայրական իր պատգամը կ'ուղղէ Համազգայինի
60ամեակի հանդիսութեան:

գործունեությունը կանուխէն կը ծաւալի նաեւ Պարսկաստանի մէջ՝ Համազգայինի գործակից «Արարաբ» եւ այլ կազմակերպութիւններու ջանքերով: Ժամանակի ընթացքին, նոյն երկրամասին մէջ գործող մասնաճիւղերը միասնաբար կը յառաջացնեն շրջանային կառույցներ:

1990ի Օգոստոսին, Աթէնքի մէջ կը գումարուի Համազգայինի համասփիւռքեան Ա. Պարզամաւորական ժողովը, ուր կ'որդեգրուի միութեան անուան ներկայ փարավունը՝ **Համազգային Հայ Կրթական եւ Մշակութային Միութիւն**, եւ կը յառաջանայ առաջին ընտրովի Կեդրոնական Վարչութիւնը:

Ծաղկածորի մէջ, Հայաստան, 1994ի Սեպտեմբերին կը գումարուի Համազգայինի Բ. Պարզամաւորական ժողովը, իսկ 1998ի Սեպտեմբերին, 2002ի Մարտին եւ 2006ի Ապրիլին փոփոխ կ'ունենան Գ., Դ. եւ Ե. Պարզամաւորական ժողովները, Լիբանանի Արմա եւ Այն Սաափէ շրջաններուն մէջ:

Համազգայինը կը գործէ երկու գրասենեակներով՝ Պէյրութի գրասենեակը (Կեդրոնական Վարչութեան նստավայր) եւ Երեւանի գրասենեակը:

ԼԵՒՈՆ ՇԱՆՅ

Բուն անունով՝ Լեւոն Սեդրոսեան (Նահաշպետեան), ծնած է Պոլիս, 1869ին: Կրթութիւնը ստացած է Էջմիածնի Գեորգեան ճեմարանը, իսկ համալսարանական ուսումը՝ Գերմանիոյ եւ Զուիցերիոյ մէջ: Երկար տարիներ վարած է ուսուցչական պաշտօն, ունեցած է հանրային եւ քաղաքական գործունեութիւն Գայաստանի եւ գաղութներու մէջ: Եղած է Գայաստանի առաջին Գանրապետութեան խորհրդարանի փոխ նախագահ, հիմնադիրներէն մէկը Գամազգայինի եւ գլխաւոր հիմնադիրը Գամազգայինի ճեմարանին, Պէյրութի մէջ, որուն տեսչութիւնը վարեց ամբողջ քսան տարի, միեւնոյն ժամանակ դասաւանդելով մանկավարժութիւն եւ հոգեբանութիւն: Լեւոն Շանթ Գայ ճեմարանին մէջ ստեղծեց մանկավարժական այն մթնոլորտը, որ իր անձէն եւ բազմակողմանի կարողութենէն կը բխէր: Ան եղաւ ամբողջական մանկավարժը ճեմարանի տնօրէնութեան ամբողջ շրջանին եւ կրցաւ նորահաս սերունդին ներշնչել կրթութեան եւ դաստիարակութեան կարեւորութիւնը ազգապահպանման գործին մէջ:

Լեւոն Շանթ ճեմարանի հիմնադրութեան առաջին օրէն իսկ լծուեցաւ դասագիրքեր պատրաստելու աշխատանքին եւ իրարու ետեւէ, տարուէ տարի, լոյս ընծայեց նախակրթարանի յատուկ դասագիրքերու շարք մը (Գրաւոր Դասեր, Լուսաբերներ, Մանկական Աշխարհներ, Այբբեմարան եւ հայերէն լեզուի Քերականութեան շարքը): ճեմարանի միջին դասարաններուն համար պատրաստեց Գայրենի Աշխարհի Ա. Գ. եւ Դ. հատորները:

Իբրեւ կենսական գործ թէւ ան կլանուած էր դպրոցավարութեան եւ մանկավարժութեան աշխատանքներով, սակայն գրագետը անգործ չէր մնար: Լեւոն Շանթ ժամանակ կը գտներ գրական ստեղծագործութիւններուն ալ պահեր յատկացնելու եւ զարկ տալու թատերական շարժումին: ճեմարանի տնօրէնութեան շրջանին կարողացաւ լրացնել «Օշին Պայլը» թատերական երկը, գրեց նոր վէպ մը «Յոգիները Ծարաւի», ինչպէս նաեւ «Գայ Բանահիւսութեան Պատմութիւնը», որ գրական պատմութեան ընդհանուր տեսութիւն մըն է, ստուար հատորի մը մէջ ամփոփուած:

Լեւոն Շանթ իր գրական ստեղծագործական կեանքի առաջին տասնամեակին գրած է քնարական եւ վիպական երկեր, ինչպէս «Լեւոն Աղջիկը» վիպերգը (1892), «Երազ Օրեր» վիպերգը, «Դրսեցիները» վէպը (1894), «Վերժին» վէպը (1896), «Դարձը» վէպը (1897), «Դերասանուհին» վէպը (1898): Ան իր գրական ստեղծագործական կեանքի երկրորդ եւ յաջորդող տասնամեակներուն երեւան կու գայ իբրեւ թատերագիր: 1901ին լոյս կը տեսնէ իր առաջին թատերակը՝ «Եսի մարդը», 1903ին «Ուրիշի համար», 1904ին «Ճամբուն վրայ», 1912ին «Հին Աստուածներ». նոյն տարին լոյս կը տեսնէ նաեւ Լեւոն Շանթի ծաւալով փոքր, բայց գեղարուեստական կառույցով ամէնէն աւելի յաջողած երկը՝ «Կինը», 1916ին «Կայսրը» թատերակը, 1918ին «Շղթայուածը», 1922ին «Ինկած բերդի իշխանուհին»:

Լեւոն Շանթ կը մահանայ 29 Նոյեմբեր 1951ին:

դրանուցս ղվսնրստի մի ևգիսմո
 Լոզվարոն Լոմի դրսվգնչՆ ձգվգ
 : (ղվ6961 ովմոյ 12 րոնուցոյո դոզ
 -նոմի ուսրվո) ուզսհգոուոոուՏ
 շոմպ վսհոուոուո մի ոչսոուս
 ուոնո Վ8961 Դսսոցսոո ոուզս
 -սնոուրվս վոուզնոմի ուսրվո
 :մվգնչՆ (ղվ2961)

Ե րվլ րգ (ղվԵ961) Շ րվլ վոուոոյո
 -գո ովսնրստի մի : ոուզոուոյ Կվո
 -սոԵ րգ ոուովՆ ևգՆսոյ Կզոնչվ
 -ոուս ովսի րզսվ րզհոնոուոու
 ոուսս ոուզնոմի ուսրվո վսշսի
 մի ովոսոնոուս վոչսոուս (1961)
 ձսհ ոչսոյո վլոնոն ուսրվո

: ոուոուոյո ոուզոուոուո
 ոուոնր վսշսի մի րզսոցսոնո
 մոնոուոյո ոու > ովովոնուԵ 0961
 վսմոսոուս մի մոնոնոմ մսոո
 -վնոու ոուսս մզոսոնո վլոն
 Լչ ձոմսոչ րվսսոնոն սսվոնոյո
 -սն ճոսոնոուոն ոչնոնվ
 -գոյո րգ ոուզսնրսոսոսվոնո սս
 -զսնո ոուզոուոուո րզոն Լոնոնչ
 վոզսոն մս րզնոյո մո ձոնչՆ
 ոնչո -ոուոյոն րս հոնոնոն վոզո
 Կնսսսի Լվոչչ սոնո վսոս վլոն
 -նչ վսմնոնվսսի մի Դսոսն ոչն
 -սնսս վմոնոուո մոնոուոյո
 : ոուզհչսս մոնոոն րզոն

չհոնոուոու ոուզսնրսոնո : մո
 -ոզոնոնո ևսիվո Դսնոնոնոն
 -ոզսն ոուհոնոնոն ոչսվ Կնոն
 ոսրվո Կնոնոն ոն մոնրվոն
 -չսոն ովնոնոն նոնոնո
 : հվնոնոն Լոզսվոն
 րգ րսոնոնոն մզոնոնոն
 -ոնոն Լոն մսոնոնոն րս նվոն
 -վն Լզսոնոն ոուզսնոնոն
 Լոն Լզոնոնոն նվոնոնոն րս
 Եոնոն ձոնոն մվոնոն
 րգ վսնոյ Լոն Նչո ոսսզոնոն
 սսզոնոն Լզոնոն ոն Կն
 Նսսո ովոնոն Լզոնոն րզ
 -սոնոն վնոն Լզոնոն ոն
 -ոն ոնոն րզսնոն մսոնոն
 Լոն ոսսզոն ոսսզոն ոնոն
 մչ ոնոն ոն ոնոն ոնոն ոն
 > : վԵ9 վոնոն մի մոն ոնոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 : Դսնոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -գո ոն > վսնոն մի Նչո մո
 ձոնչՆ ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -սնոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 : վոն ևզո ոն ոն ոն ոն ոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն
 -ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն ոն

ԼՈՍՈՒԳ ՎՆՎԵՈՆՇՈՒՈ

փալու համար աշակերպուծեան աճող թիւին:

1974–75 փարեշրջանին Ճեմարանի աշակերպուծիւնը կ'անցնի 1000ի սահմանագիծը ու, հակառակ կափարուած կառուցումներուն ու յաւելումներուն, փեղը նեղ կու գայ: Այս պայմաններուն մէջ Համալգայինի Կեդրոնական Վարչութիւնը կ'որոշէ դպրոցական նոր համալիր մը կառուցել եւ այդ նպատակով կը գնէ ընդարձակ կալուած մը Մըզհերի մէջ (Ծաղկածոր):

Վրայ կը հասնի լիբանանեան ներքին պատերազմը, որուն այլապէս հանգրուաններուն՝ Ճեմարանը կ'ունենայ բազմաթիւ վերիվայրումներ, կը դառնայ երկծիւղ, բազմամարդ, բաժիններ կը հաստատուին երկու փարի Տըպպայայի Կենաց Վարժարանի շէնքին մէջ եւ ութ փարի՝ Պուրճ Համուրի Շաղկոյեան կեդրոնին մէջ, որ հետպիտեակ կը վերածուի 6 յարկանի դպրոցական շէնքի:

1986ին կը ձեռնարկուի Մըզհերի շէնքերու կառուցման: Շնորհիւ Սելանքթոն Արսլանեանի եւ անոր մահէն ետք, եղբորը՝ Հայկ

Արսլանեանի իշխանական նուիրաբուծութեան, ինչպէս նաեւ Լիբանանէն ու այլ երկիրներէ (յարկապէս Քուէյթ եւ Ծոցի երկիրներ) կափարուած նուիրաբուծութիւններուն, կը կառուց-

*Ճեմարանը շէնք չէ, անուն չէ՝
Կեանքի ոճ մըն է. մա՛րդ ըլլալու, հա՛յ
ըլլալու եղանակ մը:*

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ
(Հետագային Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց)

մնացողները և վերջին օրերի մեջ
 իսկազդեցությունը ունի մասնավորապես
 ինքնին, որի համար մեծ ջանքեր են
 ներդրվում: Այս օրերին հատկապես
 հարկավոր է համագործակցություն
 և հարգանքները միմյանց նկատմամբ
 ընդհանուր առմամբ հարգելի է համարել
 իրենց ջանքերը և արդյունքները
 համարել իրենց հաջողությունները
 և իրենց համագործակցության արդյունքները
 համարել իրենց հաջողությունները:

– Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները
 – Երկրորդ փուլի արդյունքները

ՂԱՏԳԵՆՈՂՈՒՄ ԾՈՆՉ

ի պատճառով իր անհատական
 և ընդհանուր համայնքի համար
 իր անհատական և ընդհանուր
 համայնքի համար իր անհատական
 և ընդհանուր համայնքի համար
 իր անհատական և ընդհանուր
 համայնքի համար իր անհատական
 և ընդհանուր համայնքի համար
 իր անհատական և ընդհանուր
 համայնքի համար իր անհատական
 և ընդհանուր համայնքի համար
 իր անհատական և ընդհանուր
 համայնքի համար իր անհատական
 և ընդհանուր համայնքի համար
 իր անհատական և ընդհանուր
 համայնքի համար իր անհատական
 և ընդհանուր համայնքի համար

կը ներկայանան Լիբանանեան Պրըվէի քննութիւններուն, որուն յաջողութիւնը պայման է երկրորդական բաժին անցնելու համար: Երկրորդական բաժնի աւարական դասարաններու աշակերտները կը ներկայանան ֆրանսական եւ լիբանանեան Պաքալորէաներուն: Պետական բոլոր քըննութիւններուն, Ճեմարանի աշակերտները կ'ապահովեն փայլուն արդիւնքներ:

Հայ կեանքի մէջ թէ այլապէս անուն վաստակած բազմաթիւ մտաւորականներ, ուսուցիչներ

եւ գործիչներ Ճեմարանի շրջանաւարտներ են:

Հրաչ Տասնապետեանի մահէն ետք (Մարտ 2001), Ճեմարանի տնօրէնութիւնը որոշ ժամանակ կը վստահուի եռանդամ տնօրէն խորհուրդի մը, որուն անդամ Տիգրան Ճինպաշեան ցարդ կը վարէ գործադիր տնօրէնի պաշտօնը: Այժմ գործադիր տնօրէնի կողքին գոյութիւն ունին կրթական խորհուրդ մը եւ խնամակալ մարմին մը:

Այսօր Ճեմարանի աշակերտութեան թիւը կը հասնի 700ի:

մով: Տնօրէնի պաշտօնը յանձնը-
ւեցաւ Երուանդ Փամպուքեանին:
1983ին հիմնարկը փոխաւ 21
շրջանաւարտներու հունձք մը,
որ ամբողջացուցած էր հիմնար-
կին քառամեայ ընթացքն ու ծրա-
գիրը:

2002–2003 կրթական փարեշըր-
ջանի աւարտին, Համալգայինի
Հայագիտական Բարձրագոյն
Հիմնարկը փոխաւ իր 21րդ հունձ-
քը, շրջանաւարտներուն թիւը
բարձրացնելով 146ի:

1974ին հիմնուած այս հիմ-
նարկը փարիներու ընթացքին
մնայուն ճիգին մէջ եղաւ ծառա-
յելու իրեն ճշդուած առաքելու-
թեան եւ պարաստեց երիտա-
սարդ մարդուժ մը, որ այսօր կը
գործէ իբրեւ ուսուցիչ, խմբագիր,
կը վարէ ալգային վանական կա-
ռոյցներու տնօրէնութեան թէ
գործավարութեան պաշտօնները,
Լիբանանի մէջ թէ այլուր:

Հիմնարկին կրթական ծրագի-
րին իւրայարկութիւնը կը դժ-
ւարացնէր համապարասխան
մասնագիտութեան տէր դասա-
խօսներ գտնելու աշխատանքը,
որովհետեւ շարք մը դասանի-

թեր սփիւռքեան պայմաններուն
մէջ առաջին անգամ իբրեւ ալա-
դեմական դասընթացք պիտի
մշակուէին ու աւանդուէին: Հիմ-
նարկին դասընթացքները ունէին
երկու գլխաւոր ճիւղ՝ գրական-
լեզուագիտական եւ պարմագի-
տական: Հայագիտական նիւթե-
րու կողքին կ'աւանդուէին մի-
ջալգային մշակոյթի, քաղաքա-
կան գիտութեանց, տնտեսագի-
տութեան եւ այլ մասնագիտա-
կան նիւթեր: Լիբանանի մտաւո-
րականութեան շօշափելի համե-
մատութիւն մը մաս կազմեց Հա-
յագիտական Հիմնարկի դասա-
խօսական կազմին եւ ձեռնհասօ-
րէն բերաւ իր օժանդակութիւնը:

Նիւթական սահմանափակ
կարելիութիւնները չնպաստեցին,
որ Հիմնարկը Լիբանանէն դուրս
ապրող եւ համապարասխան
մասնագիտութիւն ունեցող դա-
սախօսներ պաշտօնի կոչէ:

Հայագիտական Հիմնարկի յի-
շատակելի թուականներէն մէկը
եղաւ 27 Յունիս 1991ը, երբ Հիմ-
նարկին եւ Երեւանի Պետական
Համալսարանին միջեւ կնքուե-
ցաւ ուսումնագիտական համա-

**Ճակատագրի բերումով մեր
ժողովուրդը սփռուել է աշխարհով մէկ եւ
վիթխարի ջանքեր է գործադրում արեւի
տակ իբրեւ հայ ապրելու համար: Այդ
դժուարին, ամէնօրեայ մաքառում
պահանջող գործում անգնահատելի է
Հայագիտական Բարձրագոյն Հիմնարկի
դերը: Նրա բազմաթիւ շրջանաւարտները
կեանքի ամենափարբեր ոլորտներում
իրենց նպաստն են բերել եւ բերում են
հայապահպանութեան գործին:**

ՆՈՐԱՅՐ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ
Երեւանի Պետական Համալսարանի
Նախկին Տնօրէն

Համազգայինի հրատարակչական աշխատանքը կը սկսի 1931ին, երբ Ճեմարանի մէջ կը բացուի Համազգայինի տպարանը եւ իբրեւ առաջին գործ՝ լոյս կ'ընծայէ Ճեմարանի ծրագիր-կանոնագիրը: Տպարանը մամուլ չունէր: Պարպապէս գրաշարութիւնն ու սրբագրութիւնը տեղի կ'ունենային Ճեմարանէն ներս:

Ճեմարանի ծանրաբեռնուած պիւրճէն կը դժուարացնէր հրատարակչական գործին ընթացքը: Համազգայինի հիմնադիրներէն Նիկոլ Աղբալեան կ'առաջարկէ լուծում մը եւ հաշուակցելով Ճեմարանին հետ, տպարանը կը դարձնէ իր սեփականութիւնը, անոր գործունէութեան շարունակականութիւնը ապահովելու համար: Տպարանը կը կոչուի «Յոյս» եւ կը ծաւալէ դասագիրքերու եւ այլ գործերու հրատարակչական աշխատանք:

1944ին այս տպարանէն կը սկսի լոյս տեսնել Ճեմարանի Շրջանաւարտից Միութեան «Ակօս» հանդէսը: 1946ին կը ձեռ-

նարկուի Լեւոն Շանթի ամբողջական երկերու հրատարակութեան: 1947ին, Նիկոլ Աղբալեանի մահով եւ անոր կտակով՝ տպարանը կը դառնայ Համազգայինի սեփականութիւնը եւ Կեդրոնական Վարչութեան որոշումով կ'անուանուի «Համազգայինի Տպարան»: 1948ին, Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Գասպար Իփէկեան իր գրասենեակը կը հաստատէ տպարանի կողքին եւ Համազգայինի գործավար-քարտուղարի իր պաշտօնով կը սկսի գրախանութի եւ գրատարածի աշխատանքները կազմակերպել: Այդ թուականէն սկսեալ կը ձեռնարկուին աւել ընթերցանութեան գիրքերու, մանկապատանեկան շարքերու, գրական, ինչպէս նաեւ կուսակցական, գաղափարական, յուշագրական եւ այլ գործերու հրատարակութեան աշխատանքին:

Հրատարակչական գործը, իր նուաճումներով եւ տեղափոխութիւններով կը շարունակուի մինչեւ 1965 թուական, երբ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչու-

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ

- րս սօնոմ մըզսե վըմսմհոմսԵ
 :դրսմզդՇոյոյոտո թմոիոս
 -ոգյսմ ոյոհոմոհրսՇ իսոմոս րսն
 -ոյսե ‘նսսոհ ոյոհոՄՏսժրոմ զս
 -ժվ ‘ժրոզեմսսսնոհոյ ոյոհո
 -ոհոսոյոթի չըմսե մի զոոյ մո
 -ոմոմոս ‘սզեդմսո ոյվըմսե ոյոհ
 -ոհոմոմոսոմսյ վոյվոմեհոյոյո
 :ժրոզեմսչոսհՇոտո րս իսրոհոի
 -ոոյոյոյո թսոլՇոմ զո ռսոթսսս
 չ զոսսսթո մոյոմոհոՏ :մզոդոյվ
 -րսվզվմոհ ոյոմ ոյոհոմեոհոս
 վոյրս մոյվոմեհոյոյո > ‘սօնոմ ‘ժսզ
 չլզեսսսոյ իսոմզի ոյոհոՄՏսժրոմ
 մժըոմոս զո ‘(ոյվոյոհոյոսե ռօօՇ)
 ժսզ չլզոյե մմզոյոյոհոի վոյոմ
 -ոհոս «մոյրվսվրոյ» վոյոոյոմ
 :ոյվժնոեդոմ մսոյոյոյոյոմ
 վըմսե ոյոհոհոյոմոսոմսյ վրզսզ
 մի ոյչսոյ մր ոյվրոյոյոյոյոյո
 զոնոՇոսոմ չրոսս ոյոզեմս
 -մոյ ոյոհոյոսսնզհ վոյվոմեհոյոյո
 :ոյվոյոհոհոյոմոսոմսյ-ոյոմոհոս
 վոյվոմեհոյոյո > ոյչսոյոս Շվմոի
 վրսհոյոյոՇո մի ոյոզեմոյո > ժսհոյ
 ,մոիոզսե ոյոզեմսՇմոյ ոյոհոյո
 -սսնզհ վոյվոմեհոյոյո > ոյվ866
 :մեմսոյոյոյոմսե մժսս վոյվոմեհոյո
 -ո > ռսզսե Շչր ոյվոոյոմոմ
 հչր վհրսոյո > ջմսս վրսոյսս

-ոնզս մի զոոյ մս «ոյսնզհ
 ոյոզսնհոյ» վհրսոյո > ջմսս
 ,ոյվ6861-8861 մոյրվեմսսնոյսս
 ոյվոյոմոհոս ոյոյոսն մի սՇզթ
 -ոմսոյո ոնՇմզի վ :մզոդոյվ
 -ոսսթ զոյ չլոհոյոյո մի չսզ
 -հմսզ մոյոմոհոս ‘րսմզոնսի
 ոյոզ -հմրոյթոմ զո ոյոզլզթոմ
 ,իսրոյոյո -ոթոմ վժոնոժոմոյոյո
 եմսմնջո զո իսրոսիոյոս
 վրոմզսոհ ոյոհ -ոյվնոժոնոժ
 վոյոյոմվ ոյվ5761
 :ոյչսոյոս վրսհոյոյոյոյո մի
 ոյոզմոֆսոյոյո նոյոսմզ
 ոյվ5961
 :ոյոմոհոս «ոյոզ
 -չր չոյոյ» վոյվոմեհոյոյո > իզո
 -ոյո մոյոմոհոս չՏսսսչի
 մոյրվեմս? -մոյ ոյոհոյոսնզհ
 :ոյոյոյվոյոս մսոյո զո
 ոյվոյվոմեհոյոյո > չոյոյոյո
 մի իսմզոյոյոհոի մվ
 մոյոմոհոս ոյոզեչր
 չոյոյ ‘ժսզ չլզսե իսժնոեդոմ
 ոյո մր ոյոսսեոյո >
 :իոս ոյոսոյո վոյվոմեհոյո
 -ո > չըմսե մի մոյոմոհոս
 ոյոհ -ոո ‘մրոսոյոյոյոյո
 չոյոյոս ոյ ժոյ ոյվոյոսսեոյոյո
 ոյոհոյոյոի :իսմզոյոյոհոի
 մսոյ ոյոհոյվնոմ իզսթո
 մոյոմոհոս ոյոմնչի
 վրզմոհ իսրոսմնզոյ
 ոյոհոյոյոյո վոյոզեչր չոյոյ
 ոյոեոյոյոյո ոյոսսոհոյո
 ոյոյոն ,ոհոմ զո սզոհոյոզս
 ոյոզ

նի աւելի լայն փարողութիւն, որովհետեւ գործակցութիւն հաստատուած է արտասահմանեան շօշափելի թիւով կրթական եւ մշակութային հաստատութիւններու եւ գրատարածման կեդրոններու հետ, ինչպէս նաեւ Հայաստանի հրատարակչարուներուն հետ: Իրականացած է արդէն կայքէջի վրայ գրախանութի մը հաստատումը, որուն միջոցով ընթերցողը կը գտնէ փեղեկութիւններ՝ Համալգայինի

բոլոր հրատարակութիւններուն մասին, համապատասխան մանրամասնութիւններով եւ ուղղութիւններով:

Ցուցահանդէսները, գիրքերու շրջուն վաճառքները կը մնան գրատարածի մնայուն առաջադրանքները, հայ գիրքը հասցնելու հայ ընթերցողին:

մ:«սոմհ» վեղուշ .7. ղվճ61
 «միջոցոր-սող ղվ» վեղուշ .7.
 ղվ4761 հով , ղվճ61 մ:«ոճխզ»
 ժրագլեսիտնոթօ վոթգիտփոթ
 ոչգծթ: թժ ,տոտ , ոչ2761 և՛ «ոչ
 -րտողՉվ վնթթ զտիղվ» մրսն
 -տոհիթղ հվոթմնոթ «ոթգլեսվո
 րսթղմնոթմթտթ վոթմտիտ
 -ո» :տննոթ ոչվտոտ ոթմթ
 մոթ ոչթմտ ոթոթոտոտոտի
 ղոթ ոչտնղվ 'ոթգլեսմտտի
 -տթն Չվիտմտվտոտն վոթմտթ
 տոթ ,ժտտոթ մնոթոթթո վտվտ
 ղոթ մոթվեսվո :Չնր րսթղեսն
 -տն տոթ մրսոթտտի ղ մրտտ
 -տտոթոթթի վտոթտո ոթիտ
 -թտթ մտոմ վտվտ միտտտո
 ոթտն «ոթգլեսվո րսթղմնոթ
 -թտթ վոթմտիտոթ» մոթթ
 -րտտի չոթթոթոթո մի ,տտ
 -տոթո ոթգլեսնթի վեսմնլ
 վոթմտիտոթ» ղթթվ 'ոչվ61

մ:«ոթմվոթ ղ տթ» ժրագլ
 -րտոթվնթ մվ չոթոտոհիթղ մի
 ժրագլեսնսոթ ոթն 'ոչ4861 հով
 «մոտ, ոչՉ» վեղուշ ոթոթ չմտո
 -թ մի 'իտոմ մոթո ոթոթտ
 ղ 'ժրագլեսնսոթ ղոթ ժտթ մր
 վտտ ղվտոթ ղ ղեսմնլ, վրտտ
 -ոթ մի ոթոթիթվ .Ն ոչ0861

մ:մոթոթ
 -մտտմ ոթոթտ ոթիտիտտ
 -տոթ ղ ոթիտթի վոթմտիտ
 -ո» ոչ ղոտնի վժոթի իտթ
 -վջ վոթղոթնր տիվ ղ վեղուշ
 ոթոթ ոչտնղ ոչտոտ 'վրտթոթ
 ոթիտթտթ մտտ վտվտ տոթ
 -մջ ոթոտոթ ոթվեստոհիթղ
 վոթոթիթվ մտոտ ոթժմոթ րս
 -թոթվտոթոթ վոթմտիտոթ»

Չնր վոտտվթ
 ղ վտտտնոթ, 'վոթոթթ 'տոտ
 'վոթվթ ոթոտթն ղ Չվտոթ
 -թ մտտնոթտ
 ղթթ մն ոթվեսիտ
 -վնթ վոթոթտոթ
 մտտն ստտթ Չնսթո
 ոթոթիթվ մտոտ

ՇՏԿՍՐԿՈՂԳՏՈՅ «ՂՈԳԻՉՓԿ յՈՒՈՒՆ»

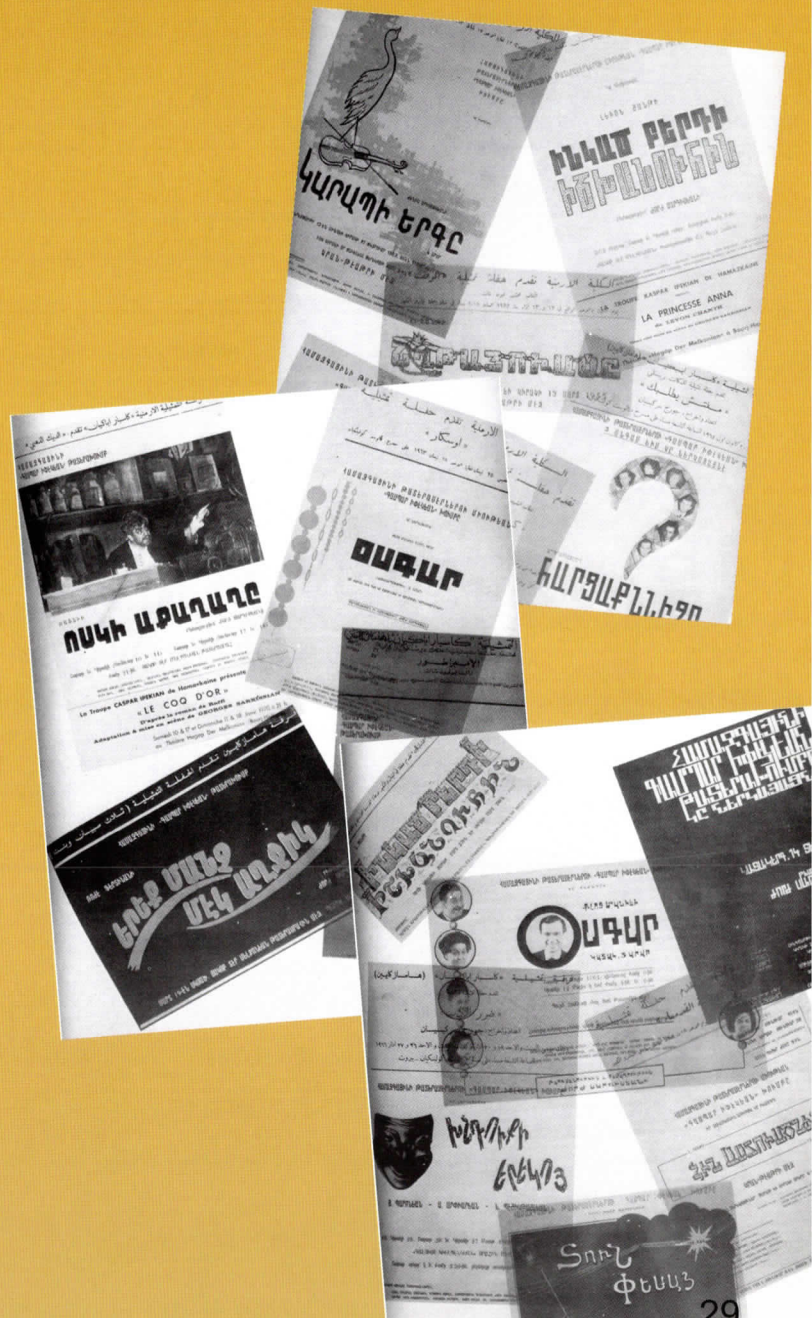
1952ին կը մահանայ Գ. Իփէկեան: Համազգայինի թարերասերներու խումբը յաւերժացնելու համար իր ղեկավարին յիշատակը՝ «Համազգայինի Թարերասերներու Միութիւնը» կ'անուանէ Համազգայինի «Գասպար Իփէկեան» թարերախումբ, որ ցարդ կը շարունակէ կոչուիլ նոյն անունով:

Գասպար Իփէկեանի արժանաւոր յաջորդը եղաւ Ժորժ Սարգիսեանը, որ շարունակեց գործել մեծ թափով, իբրեւ բեմադրիչ, դերասան-դերուստյց՝ «Գասպար Իփէկեան» թարերախումբին: Գասպար Իփէկեան թարերախումբը մնայուն ճիգի մէջ եղաւ հայ լեզուն անաղարտ պահպանելու, հայ բարձրը ամրապնդելու եւ հայ մշակոյթը փարածելու:

Թարերական ներկայացումները անպայման ունէին դասփարակիչ դերակատարութիւն: Շնորհիւ «Գասպար Իփէկեան» թարերախումբի թարերական ներկայացումներուն, ծաւալեցաւ մշակոյթի սերը, նրբացաւ ժողովուրդին գեղարուեստական ճաշակը: Մշակութային վերելք ար-

ծանագրուեցաւ ոչ միայն Լիբանանի մէջ, այլեւ՝ Միջին Արեւելքի եւ հեռաւոր հայ գաղթօճախներու մէջ իրագործուած հիւրախաղերու միջոցով:

Ժորժ Սարգիսեան համակնուիրումով ամբողջ 30 փարի մեծ խանդավառութիւն սփռեց ամէնուր: Իր օրով եւ իր անձնական ճիգերով Լիբանանի հայ գաղութը օժտուեցաւ նաեւ սեփական թարերասրահով մը՝ «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» թարերասրահը, համանուն բարերարին նուիրատուութեամբ կառուցուած ու սարքաւորուած: Համազգայինի «Գասպար Իփէկեան» թարերախումբի վաստակաւոր դերուստյց եւ հայ բեմի անխոնջ նուիրեալ Ժորժ Սարգիսեան արժանացաւ լիբանանեան Մայրիի Ազգային Կարգի Ասպետի շքանշանին՝ «ստարած ըլլալով Լիբանանի մէջ թարրոնի փարածման եւ նպաստած ըլլալով արուեստի մակարդակի բարձրացման, մեծ եռանդով ու նուիրումով, անձնական ամէն ճիգ թափելով այս ճամբուն մէջ», ինչպէս կ'ըսէ այս առթիւ 24 Յունիս 1965ին հրա-

–գորս հոսիոմի զգր ուհիոմզսիոմել
 ճգոջոուսիո ուոզՆմիոլ ւոժոու
 –զսիզ> :չժոուսիոոլՆո ոոճզսնոն
 ժիզ Կլզզսն ոուհիոուժ սս «Նո
 ոսսսիոթ» լժոուսոլոմզսիոմել սվ
 սչ զոզնզսիո ոոոո ‘մժոուսոլոմզսի
 –ոել «ելոուՉ ոուսզր» վնրվջոոոո
 վսիսոոո> քսնսլ վոլվոնոնոոո>
 սչ զոմոիոհիզն հոոոոոոթ Նսսս
 ոզ Ճչո վոսսիոսոլ սչ զոնոսիո
 ուվելսնսի ոուհիոսիվնոոոոո ոուհ
 –ոմզսիոմել ոուզՆմիոլ ոութոսսոթ
 :սչ զոսոո ոոուսոջ Կոսս ‘ոլժոուսոլ
 –ոմզսիոմել ուո ոսլզոնոո ոլսն
 վզսսն սչ ոջոո ոմոսոմո ոչո
 –չոո ‘ոլժոուսոլ սչ ոոնոո վսոս
 0Զ Նսսժոո ոզ Ճչո ոլժոուսոլոմ
 –զսիոմել «ոուզհչվիվ սոոոոոո» սչ
 զոոիո մսզզսսփ ոուհիոոլոո ոլ
 ոուհիոմզսիոմել սս ‘ոուզՆմիոլ ոութ
 –ոսսոթ :մո վոոՆմՆոհիոոոոոթ
 սո ոուզզելսնհիոզսսն սիզս վոուզ
 –Նմիոլ ոութոսսոթ ոոնզ ոուՆոոն
 –հո ‘ոլսո ոոնզոուս ոոնոնոզսո
 զզո սս ‘մոլվելսնսոոոզ ոս«սզո
 –զոսսիոո ոլվ>> ‘ոզսոնսլ :մո
 զսսն նսոոոոոիոժ ոս զզո ոուհիոմ
 –զսիոմել Կսնոոոզ վիոչիոսս ‘ոլո
 –ոզՆմիոլ ոութոսսոթ ոուոոմզս
 ոզ Նվսնոոզզ ոլճզոլն մոլվելսն

–սոթ ոլվոոոոՆմՉ վոոոոոմվլ ոզ
 մոլվելսնՆմոթ ոուհիոոսսնզի վոլվ
 –ոնոոոո> ‘իսելվսո ոլվիոզոոո
 վոլվոնոնոոո> ժսզ ‘մոուհիոսն
 8861 ոոնզ ոլվոոզսոնոուվիոո
 :ոսլզոնոուհիոմզսի մոնզնոո սոսս
 –ոսի վժոուսոլոմզսիոմել ոոմզժժ մո
 ոուզոսլ ոուհիոոոլվս ‘ոսիոո ‘մժ
 –ոուսիոոլՆո ոնո :մնոլվոմզսիոմել
 «չչոուհի մի միոուսս» վոուզսսիոջ
 ո իոթ լժզսն ոլճզսի վոուզոլն
 –սոլո թսս ղսլսնոոզզ ոլսիոմ
 –զի ոլճզոլոոլժ ժոուսիոոլՆո ոս
 ոլջ մսզոոոնոո վժոուսոլ ‘ոնոլ :չլ
 –զզսն ոոնզսնոն ոզ մո ոոՆմՆ
 մժոուսոլ ժիզ Կոսս ««ոլճոոզսոլ
 ոչոիո ոս ոնոիո» մնսոլ» ոզ
 «մոլո ոլՆո» ոոնզոսնոնոիսզ
 :սոոոո մո վոոՆմՆ Նսսս ոոո
 –միոմզի մոլվելսնչոուսն վժոուսոլ
 –ոմզսիոմել ժոուզելսնոիոհիզն
 վոուզիոսիոթ ոչնժոՅ .ԹԵ
 :սոոոո ոսլզոնոթոսոլՆոմզի
 մժոուսոլոմզսիոմել ոզ ոսլզոոոսն
 միոսսսի զզո ոոնզ սզզսսի Նսսս
 ‘ոզսիզսոոոլ ոլվ>> :չլզզսն ոոնզսն
 վսոս մո վոոժ մժոուսոլոմզսի
 –ոել «ոուզհչվիվ սոոոոոո» ժիզ
 ոչսոո վոուզոլնսոլ թսս
 :մսվնոոոոոոսզ զոսսիոմոն

ՂՈՒՅՈՒՄՈՒ Ք
*:ոուհիոնսնոուս Լզոջոն ոս ԼզՆսի վժոուզի
 ոլնս սոոո ոլ մելվո զոսսի ոլվիոոլնզս
 Կ վլզսոհ ուոմլո իսոմզի ոնո :հսոո ոս
 ոուհիոոժ ‘սոսսիո? ոոլոմ Կ ժիզիո ‘նոզվզ
 ոս ճոլ ‘սիՆճՆ ‘ոլոթ ‘նոլվոլն ‘ոսթսոՆ
 ‘ճոհ ոս սիոլլ :ոլվելսնսոնոլ ոոոսի
 ճոմ Նզթոս ‘ոլվելսնոնոսս ոուսիոն ‘ոսիզլ
 սոնոմո> :ոուսզժսոժ ոս ոլվիոոոոոթ
 ‘ոլվոնոիոՆլո ‘ոուսզոսոնոսի զոզն
 ոլվիոոլնզս ոլվելսնոոզսի սոնոմո>
 :ոլվելսնոուհիոոժ ոզ ոլվելսնիոն
 ‘ոլվելսնսոնոմոս Կ զոնզ ոչսո
 հչո ոլՆոսո մոոժոոոՆ ոուհիոմզսիոմել
 ոլճսսն ոնո զոոոլվս վոուզիզվիվ Ի*

ցող «Գասպար Իփեկեան» թատերախումբին ղեկավարութիւնը՝ Շրջանային Վարչութեան հովանաւորութեամբ: Այս ժամանակաշրջանին, նկարի ունենալով Համազգայինի կառոյցին մէջ յառաջացած փոփոխութիւնները եւ վանազան երկիրներու մէջ նոր Շրջանային Վարչութիւններու ստեղծումը, «Գասպար Իփեկեան» թատերախումբը կը դադարէր Կեդրոնական Վարչութեան կապուած ինքնուրոյն միաւոր մը ըլլալէ եւ իր գործունէութեան կը վերսկսէր Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան հովանիին տակ:

Վարուժան Խտրշեան շուրջ 15 տարի վարեց պատասխանատու այդ գործը՝ բեմադրելով հայ եւ օտար բազմաթիւ հեղինակներու գործեր, ինչպէս՝ «Հին Աստուածներ», «Կայսրը», «Երկինքի ճամբով», «Մինչեւ ո՞ր»: Վարուժան Խտրշեանի բեմադրութեամբ օտար հեղինակներէ ներկայացուած գործերէն յատկանշական էր «Գինը» թատերախաղը, ուր բացառիկ խաղարկութեամբ առաջին անգամ ըլլալով լիբանանահայ բեմ կը բարձրանային

հայրենի արուեստագէտներ Սօս Սարգսեան, Վիգէն Ստեփանեան եւ ուրիշներ:

Վարուժան Խտրշեան մասնագիտական իր պատրաստութեամբ յաջողեցաւ աւանդականը նորին ընդելուզել: Ան թարմութիւն մը բերաւ Համազգայինի թատերական կեանքին եւ արժանացաւ բազմաթիւ շքանշաններու:

Վարուժան Խտրշեանէն ետք թատերախումբին բեմադրութիւնը շրջան մը ստանձնեց հայրենի բեմադրիչ եւ դերասան Դաւիթ Յակոբեան, որ կարգ մը ներկայացումներ տուաւ լիբանանահայ գաղութին:

Համազգայինի թատերական միաւորին աշխատանքը իր լրումին չէր հասներ, եթէ հիմնական եւ այլ բեմադրիչներու կողքին չվերցնէին բազմահարիւր դերասաններ, քուլիսներու ետին լուռ աշխատողներ, որոնք իբրեւ մէկ ամբողջութիւն՝ յաջողեցան «Գասպար Իփեկեան» թատերախումբին անունը միշտ բարձր պահել եւ նորանոր նուաճումներ արձանագրել:

մի ղ րգ րոմի րսվգոճքթսւո ուոիգթս
 միւրվււրսսշիւոմգթ ուվւրվո ուվսվո
 մի ,միւրոնոտ ուոզււրսոուոիոու
 -րսւոշ ուվւրսիւոշր րս ուվճոուգի
 րսվգթիւո մկոյրսնոմի ուկսոս
 -ուսիոույ մ«ոկւեւթ» ուկսվս ուվճ
 -ուս ուոզււրսիւոմսուսիւոմկ վկ

:ոուրսիւոսի
 -ոույոուճոկ ղ րոուրվգճոուսիւոմ
 րսվգոուրսոուո մո ուկիւոնոուրո վս
 -վի «ոկւեւթ» ‘ոու ուրսվգոիւոուոիո
 ոգո ուսլգոմսուս մճոուսվոճոճ
 րս ուճոուսրսեւրսե վկ ուկնոույ
 րսվգոուկեւեւե սիւոշուիսիւոուր

:մսվգոուրվււրսիւոմոլշո
 ոուիոզսեւեոզնգսիո ուրսվգոիւոշր
 վոուսիոուոնոու ոուիոմե Նոնոմ
 -ուիվո ոկիւոսրսոուոուրս ոգո ո
 ոկիւոշոկ ‘ուս ուրսնր մկսնիւոս
 -ուո ոմ :մսվգոնսսե սսզսե ոկճ
 -զոմսուս վճարվիո րսլգճրվ վր վ
 ‘մրգճ սուիուոուոկ ուոոմ մկսվր մի
 մսվեւոուոու մսր :ճրոզււրսե ճո
 -մսեւսսրվ «րզճոկ վոկւեւթ» ճկ
 ոկրվւ ոկճոուս մկ մկրսեւոուո
 -մոկի միոուոեոույ վ«ոկւեւթ»

:րսլգոնզլ մնոճ ճոնոճոուս ոկ
 ոկսոուոեւոու ոուիոսիոզրսմոնզե
 -ոուիոմե ոուզււրսոույոճարվիո
 մկ ճոարսիւ վճոուգի մս ‘ոկսեւո

-րո «ոկւեւթ» միւրվււրսիւոմսուս
 -ուկ մկոյրսնոուկ ճրոզււրսոկմրս
 ‘ոկսմոուս վճոու ճոարսմոուրսե ‘մի
 -սնսճ մրսոույսնոու նսն .Ն.Ճ>

:ոուիւոշո կսուր
 ղ ոուզիւոսիւոու ուկեւեւթ ‘վրսի
 -ու ուսեւկճ ‘սմոնզե ուրվււրսմոն
 լգոուկեւեւե ոկկ ոուոնո ոկրիւոի
 ոուիոմեւեւեոկ :միոուզիւոու ոսնս
 րս ոուոզոմոնս նմոարսն մզոմվ
 -ուճրվ ‘ոկոյրսոու ոսմոհ ուսոուզո
 -րս սվեւեւեոկ ճվմոի ոգսճվ ‘մրվ
 ոկճոուս ոկսեւոուո վսիոզրսս
 ղ ոուզււրսոուոիւոմ
 «ոկւեւթ» մկոյրս
 մի ոնս ոկսմոարսո

1962

«ՆԿԵՄԻ»

հաւարար իրէալին եւ ներքին ուժերու պօրութեան:

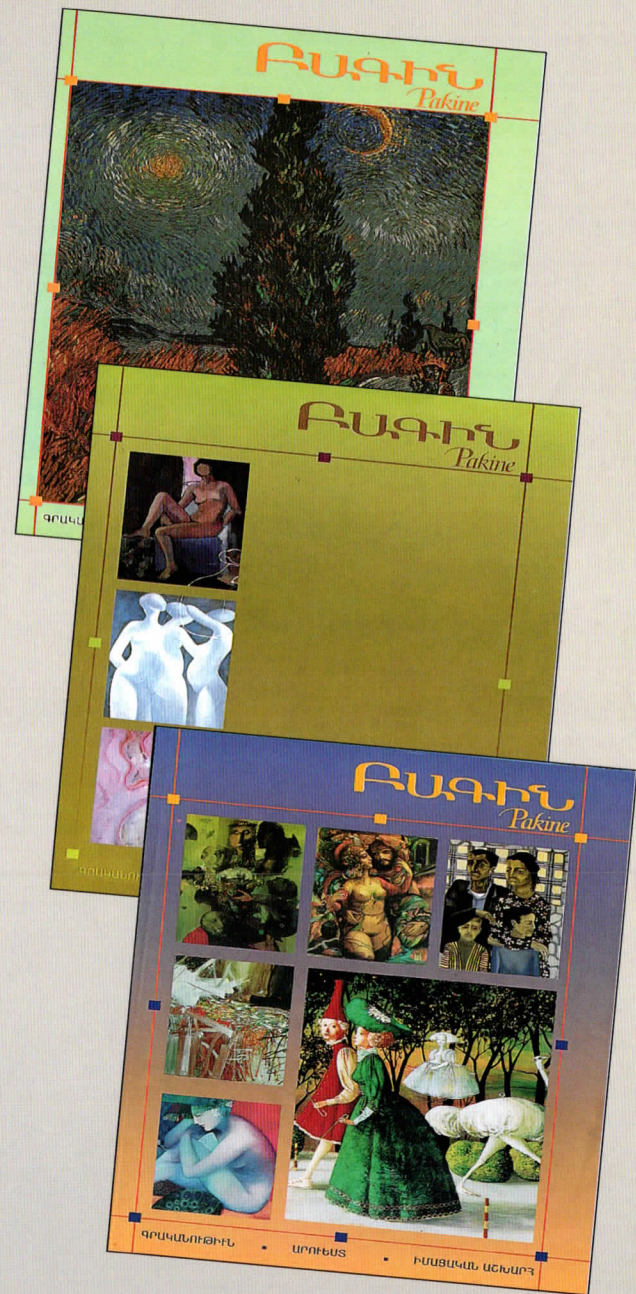
1970ին, Եղուարդ Պոյաճեանի կորուստով՝ «Բագին»ի խմբագրական աշխատանքը կը կեդրոնանար Պօղոս Սնապեանի ուսերուն, որուն երկար փարիներու աշխատանքի արգասիքներէն են «Բագին»ի 20 բացառիկ թիւերը, նուիրուած՝ հայ մեծափառանդ գրողներուն եւ անխափան շարունակութիւնը գրական հանդէսին, երկար ժամանակ իբրեւ ամսաթերթ, ապա՝ իբրեւ եռամսեայ հանդէս:

«Բագին»ը շարունակեց համախմբել երէց եւ երիտասարդ գրողները, հրատարակեց անփոյ գործեր, նամակներ, թարգմանեց օտար գրականութեան գոհարներ, ջանադիր եղաւ յարկապէս արեւմտահայերէնի բծախնդիր պահպանման: Հետպանդեց բանագողութիւնը, դէմ կեցաւ Խորհրդային ապապգային գրաքննութեան արդիւնք՝ գրական աղճատումներուն եւ ունեցաւ արժանաւոր դերակատարութիւն՝ գաղափարներու կապմաւորման, ճաշակի պարգացման եւ լեզուի հմտութեան մէջ:

Վաստակաշատ խմբագիր Պօղոս Սնապեանի առողջական վիճակին բարդացման պատճառով, 2003ին «Բագին»ի խմբագիր նշանակուեցաւ Յակոբ Պալեան, օգնական խմբագիր՝ Սոնիա Քիլէճեան: Այնուհետեւ, «Բագին»ը ընթերցողին ներկայացաւ նոր դիմագիծով:

Օգնական խմբագրի ճամբորդութենէն ետք, 2007ին, «Բագին»ի խմբագրութեան քարտուղար նշանակուեցաւ Արփի Համբարեան:

Անհրաժեշտ է արձանագրել, որ «Բագին»ը հրատարակուեցաւ Հ.Յ.Դ.ի իրերայաջորդ Բիւրոներու եւ Համապգայինի Կեդրոնական Վարչութեանց նիւթական ներդրումով: «Բագին»ը այսօր, իր սրեղծագործական վաստակով, Հայրենիք-Սփիւռք գրական ուժերու մէկփոխումով եւ արեւմտահայ մշակոյթի պաշտպանութեան առաքելութեամբ, իր յարուկ եւ պատուաւոր փոքր կը գրաւէ սփիւռքահայ մամուլի իրականութեան մէջ:

ոն առհասարակ ինքնակազմակերպման և ինքնակառավարման գործընթացում կարևոր դեր է խաղում: Այս գործընթացում կարևոր դեր է խաղում նաև ուսանողների կողմից կատարվող աշխատանքները, որոնք կարող են լինել նախաձեռնող, կամ օգնող:

Մենք մտադրում ենք ձեր և ձեր խմբի անդամների կողմից կատարվող աշխատանքները և դրանք կապել մեր համայնքի հետ: Մենք կօգնենք ձեզ ձեր աշխատանքները կատարելու համար և կօգնենք ձեզ ձեր աշխատանքները կատարելու համար:

ՃՈՎՈՒՄ
 ԱՎԵՌՔՎԱՍԻՈՂՆ
 ԱՌԻՈՆՍԱՂՈՐԿԱ
 ԿԱՎԵՐԾՈՒՄ

ԱՎՎՅԱՍԿՈՒՄ ԱՎԵՌՔՎԱՍԻՈՂՆ ԿԱՎԵՐՔՎԱՍԻՈՒՄ ԵՐԱՆՈՒՄ ԱՎԵՐԾՈՒՄ

կեդրոնին եւ Կեսնէ Համալգայինի կրթական եւ մշակութային բեղուն գործունէութիւնը: Նշան Փալանճեան Ճեմարանը իր պարմական կարեւորութեամբ երկու շաբթուան համար կրթական վայր մը եղաւ համալսարանականներուն համար: Այնպէս Շանթի, Աղբալեանի, Վարուժանի, Սիամանթոյի, Կանաչեանի, Զարդարեանի կիսանդրիներու ներկայութեան, ուսանողները անցեալը կամրջեցին ներկային հետ: Լիբանանի մէջ ուսանողները ամէն փարի այցելեցին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանը եւ Վեհափառ հօր հետ ունեցան իրենց շահեկան վրոյցները: 2002 թուականէն սկսեալ Հաւաքը փոքրիկ կ'ունենայ Հայաստանի մէջ: Համալսարանականները մօտէն կը ծանօթանան Հայրենիքի կեանքին: Կ'այցելեն Էջմիածին, կը փեսնեն մշակութային կոթողներ, թանգարաններ, Մաքենադարան եւ վանական յուշարձաններ: Անոնք ներկայ կը գտնուին մշակութային ձեռնարկներու եւ գեղարուեստական ներկայացումներու:

Սփիւռքէն թէ Հայրենիքէն բազմաթիւ անուանի դասախօսներ ու մասնագէտներ իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն Հաւաքին կրթական ծրագրին: Դասախօսներու նիւթերը կը կեդրոնանան հայոց պարմութեան, գրականութեան, մշակութային գանձերու, հայկական փոհմիկ սովորութիւններու, հայկական երգի եւ թարգմանի վրայ: Գործունէութեան մաս կը կազմեն հայկական պարը, քանդակագործութիւնը եւ մամուլի աշխատանքները: Ուսանողները Հաւաքի առօրեայ գործունէութեան մա-

Կը մաղթեմ, որ ուր ալ երթաք, ինչ գործի ալ ձեռք վարնելու ըլլաք՝ ըլլաք միշտ լուրջ ու նուիրուած աշխատաւորներ: Աշխատաւոր՝ ոչ միայն ձեր անձնական բախտն ու յաջողութիւնը կերտելու ջանքով, այլեւ այն հանրութեան եւ այն համայնքին բախտն ու յաջողութիւնը կերտելու, որուն պաւակն էք դուք, որուն մէկ մասնիկն է միայն ձեր ընտանիքը. եւ որը աշխարհիս բոլոր ծայրերէն իր օրուան ապրուստին մէկ պատրաստը կը դրկէ հոս, այս միջնակարգ կրթարանը բարձրացնելու ճիգով, ուր դուք ու ձեր յաջորդները կարողանաք միջնակարգ կրթութեան առաւելութիւններուն փիրանալ, մնալով միաժամանակ հոգիով հայ, փոգորուած հայու շունչով եւ պատրաստակամ ծառայելու հայ ձգտումներուն եւ հայութեան բարձրացումին: Ծառայեցէք ամէն փոքր եւ ինչով որ կրնաք ձեր ժողովուրդին, ձեր ժողովուրդի պնդուացումին, հայ ժողովուրդի հոգեկան բարձրացումին, հայ ժողովուրդի քաղաքական բարձրացումին:

Լ. ՇԱՆԹ

Համազգայինի Կեդրոնական Կարչութիւնը մինչեւ 1990 թուական եղած է նշանակովի:

Մինչեւ 1980ական տարիները Կարչութիւնը գրասենեակ ու գործավարութիւն չունէր: Գառնիկ Բանեան ներկայ կ'ըլլար ժողովներուն եւ արենագրութիւն կը պահէր: Աւելին ընելու հարկն ալ չէր տեսնուեր, քանի կեդրոն-շրջաններ հետագայ անմիջական ու առօրեայ յարաբերութեանց դրութիւնը չկար տակաւին: Ժողովները տեղի կ'ունենային Ն. Փալանճեան Ճեմարանի սրահներէն մէկուն մէջ մերթ շաբաթօրեայ, մերթ երկշաբաթօրեայ դրութեամբ: Ժողովներուն կը մասնակցէր Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Համազգայինի մօտ ներկայացուցիչը: 1980ական թուականներուն ներկայացուցիչն էր Սարգիս Զէյթեան:

Այս վերջինին առեւանգումով եւ հետզհետէ շեշտուող անապահովութեան բերումով՝ ժողովարեղին փոխադրուեցաւ Արեւելեան Պէյրութ, ուր գրասենեակ մը վարձուած էր: Գործավարութիւնը ինքնաբերաբար դիմագիծ

փոխեց. Գառնիկ Բանեան փափորէն չէր կրնար այլեւս ծառայել թէ՛ տարիքի բերումով եւ թէ փոխադրութեան դժուարութեան պատճառով: Ուրեմն այսպէս է, որ իսկական գործավարական դրութիւն մը հաստատուեցաւ եւ պատասխանատուութիւնը յանձնուեցաւ Բենօ Թոնդեանին: Այդ օրերուն Ս. Զէյթեանի փոխարէն Կեդրոնական Կարչութեան ժողովներուն կը մասնակցէր Հրաչ Տասնապետեան:

Բենօ Թոնդեան խորքին մէջ չուզէր պաշտօններ վարեց. ինք ոչ միայն գործավար էր եւ գրասենեակի պահապան, այլեւ վերահսկիչ շինարարական այն բարդ եւ ծաւալուն գործունէութեան, որուն ձեռնարկուեցաւ 1980ական թուականներուն Արեւելեան Պէյրութի մէջ, նախ՝ Շաղկոյեան շէնքի դպրոցի վերածման աշխատանքով, որպէսզի Ճեմարանը այնտեղ գործէր, ապա՝ Ծաղկածորի շէնքերու շինարարութեան առթիւ:

1990 թուականը անկիւնադարձ մը կապմեց թէ՛ Համազգայինի, թէ՛ գործավարութեան պատմու-

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Համազգայինի Հայաստանի գրասենեակը հիմնուած է 1991ին:

Անցնող 17 տարիներու ընթացքին, Համազգայինի Հայաստանի մարմնի անդամներ եղած են հանրաձանօթ մտաւորականներ Ռազմիկ Դաւոյեան, Սոս Սարգսեան, Ռուբէն Յովսէփեան, Սարգիս Մուրարեան, Վահագն Սրամպուլցեան, Ռոմէն Զուլհակեան, Ֆելիքս Սելոյեան, Երուանդ Երկանեան եւ ուրիշներ:

Համազգայինի աշխարհափիւռ ընտանիքի բոլոր անդամներուն նման, Հայաստանի կառույցը եւս իրականացուցած է միութեան ծրագրային առաքելութիւնը՝ ազգային դիմագիծ ու նկարագիր ունեցող հայուն կերպումը, միաժամանակ ստանձնելով Հայաստանի եւ Սփիւռքի միջեւ մշակութային կամուրջի դերակատարութիւնը:

Գրասենեակին աշխատանքները ընդգրկած են մշակութային լայն մարզեր՝ գրահրատարակչութիւն, երաժշտութիւն, գիտութիւն, կերպարուեստ, մշակութային փոխանակումներ եւ այլն:

Ստեղծուած է «Հայ Մտաւորականութեան Ֆոնդ», որուն շնորհիւ հրատարակուած են հայրենի բազմաթիւ մտաւորականներու գործեր:

Ստեղծագործական յաջողութիւններ արձանագրած է 1994ին հիմնուած Համազգայինի թատրոնը, որ այսօր պետական կարգավիճակ ունենալով եւ Համազգայինի հովանաւորութիւնը վայելելով, կը շարունակէ մնալ արուեստագէտներու ուշադրութեան առարկան:

Համազգայինի Հայաստանի գրասենեակի վարկին եւ հեղինակութեան մեծապէս նպաստած են պարբերաբար կազմակերպուող գիտաժողովները (Մեծն Տիգրանի գահակալութեան 2100ամեակ, Նիկոլ Աղբալեան-130, Համաստեղ. կեանքն ու գործը...), ակմբային հաւաքները, հանդիպում-դասախօսութիւնները, գիրքերու քննարկումները, ցուցահանդէսները, շնորհահանդէսները, համերգները: Գրասենեակին հետեւողական ջանքերուն իբրեւ արդիւնք, Երեւանի Պետական Համալսարանին մէջ հաստատուած է արեւմտահայե-

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

:Միջազիտեցուց
 ևտրոթ իսկողջուս ոտկողե
 :Միջազիտեց ըվվյ 4 ողջուղի
 վիտզողոմե վոտիտոմո>
 :4 ողևիտը ևոյ մեծողոտ ոտկոմվ
 ոտողոտեցոտոմոյ ևս :Միջվեևսի
 -ևտը՛ջ ոլո ող զոտիտոտոյ ող
 մը ոտեող լղլոմ :Մեզողջվեևս
 -զմոմո ողվոտեևիտը ևսզեայ
 ժևսվիղ-ողտիտոմո> ող զոեևս
 -տեևտի :ողջվողջոմոյ ող զոեևս
 -ոմիվղ ող մողջի ողվոտեևիտը
 ևոյոժևսվիո :Մողջի վոտիտոմ
 -ո> ող զոեևսոտիտոմ ոլոկը
 ՛ս մեզողջեոմզ ևսևժ ոլղ

:(900Շ) մեզողևևզ
 վոտզևտեևտոմոլ ևզիտիվ ոողմ
 -փո ևոյոտիտողե լղող ողջիղջվ
 '(400Շ) միջվեևսզեև ոտիտոմ
 -ո> վևևսթ ոևսոթ ևվեոիող
 -ևտ ըողողոմոյ վեոևիտի
 ոևզ եվոիողողող ՛ջր ողջողջի
 ողվոտեևիտը վոտիտոմո>

:ևզողողողիտիվ ող ևզողողոմև
 -ոտի :ևզողջեոտիտոզևս :ևզողող
 -ոտո մը ժևո՛ վողջոմոյ ողվոտ
 -ոլի ևո ևոլո ող ող զոևսևզևս
 ևտող ևևզիտոլ՛ո ՛ջր ողևզողև
 -ոկը վժևսվիղ վոլոտեևիտո>

:ևզողևևզ ևսևզըրսոլ ևո

ող վլոողողո «ողվեևսողջևոթ»
 :վժըրսոլեոտող ողվոմզողի ող
 -ոտի վոտիտոմո> :վիտզևոժ
 «ոտիվոտ» :վոտզևսզիոկո>
 :Ս :վոտզոլոիսղ :Ղ :վոտզիոյ
 -ող :Թ :վոտզոսիևող :Ղ :վոտզողև
 -վղ :Կ :վոտզևոլ :Ղ :վոտզողող
 -ոմոթ :Ղ :ևսզողջեոտիտոզևս
 ըողող վողջոմոյ ող զոևսևզի
 -ողիտի ՛ջր վժևսվիղ :ժրող
 -ևեևիտո վոլոտեևիտո>

: («ողողջիվ ևտիտոե» վողողոմվ
 «ողողոլեևող թևսթ» վողվեողթ
 -ևղ) ևզըրսոլեոմզևոլ («ոտի
 -վոտ» ող «՛ոիևո» վողողոմվ)
 ևզըրսոլեո՛ջևզ («վող» վոմևզ
 -ող ոսղ «ողողող» վողիվղ «ևտ
 -ոտևևող» ևսևսղ «ևողթ» ող
 «զողջևոե» վողողոմվ) ևզըրսոլ
 -ոտիտ վոլոտեևիտո> 4 զոե
 -ևեոմիվղ ողվճողոտեևիտը վող
 -զևոյ իևզողողոտի ողվեևսևոտ
 -ոիտզև ողողողևոմզողողի մի
 -ողողողոմե վոլոտեևիտո> :ևզող
 ողջևզ վողոտևոտի ողողողևոյող
 -ոյ «ևևիտը ողջր «եև ողջր»

:ողվժըրսոլողողող ողողողոմևիզ
 ողջևսևոմող ողջևևսևի
 4 զոեողողողող ողվոտեևիտո>
 ողջ900Շ :ողվողող ողողևոտ ողջև

Լիրանանի մեջ 1930ի Հոկտեմբերին կը հիմնուի «Հայ Կրթական, Հրատարակչական Համագայինի Ընկերությունը» եւ մինչեւ 1970՝ Համագայինի բազմաբնոյթ աշխատանքները կ'իրագործուին պանպան շրջաններու մէջ հաստատուած մասնաճիւղերու վարչութիւններուն միջոցով: Կը կազմակերպուին գեղարուեստական ձեռնարկներ, թատերական ներկայացումներ, դասախօսութիւններ, կրոյցներ, սեմինարներ եւ ընկերային խրախճանքներ:

1975ին կը կազմուի Լիրանանի առաջին Շրջանային Վարչութիւնը, որ սկսբնական շրջանին կը գործէ խորհուրդներու միջոցով: Երաժշտական, Թատերական եւ Գիր ու գրականութիւն խորհուրդներու հիմնական պարականութիւնն էր մշակել ծրագիրներ եւ ներկայացնել վանոնք Լիրանանի Շրջանային Վարչութեան, որ համակարգելով նախատեսուած այլապան աշխատանքները, գործակցաբար մասնաճիւղերու վարչութիւններուն, կեանքի կը կոչէր վանոնք:

Շուրով, աշխատանքի ծաւալումով, մասնագիտական ուղղւածութեան անհրաժեշտութիւնը ստեղծուեցաւ: Սիրողական մակարդակով գործող «խորհուրդ»ներուն անդամակցեցան համապատասխան պատրաստութիւնը ունեցող երիտասարդ տարրեր, որոնք ե՛լ հետաքրքրութիւնը, ե՛լ պատրաստականութիւնը ունեցան գործելու մշակոյթի վանպան բնագաւառներէ ներս, եւ արհեստավարժի սահմաններուն հասնող բժախնդրութեամբ՝ գործեցին «Գիր ու գրականութիւն», «Թատերական», «Պարի», «Երաժշտական» միաւորները, որոնք իրենց մշակած ծրագիրներով եւ գործունէութեամբ, շուրով յաջողեցան համալիրանանեան առումով ձեռնարկներ իրագործել:

Միաւորներու կողքին շարունակեցին գործել մասնաճիւղերը, որոնք 1986էն սկսեալ մկրտուեցան մշակութային գործիչներու անուններով: Պէյրութի մասնաճիւղը կոչուեցաւ «Կոմիտաս» (1931ին հիմնուած), Պուրճ Համուրի մասնաճիւղը՝ «Սիմոն Վրացեան» (1952ին հիմնուած),

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻՐԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆ

Ճչր դվնդդմհճրմմզ դդրսդդդ
 վ«ոոմհվդդսհ» վդդմհոոմոՄ իզզ
 -մսեոմզմոմհոմի դդդդմի մդդսդդ
 ճդզմվ դդդմհճրմմզ ՚իսմզդդմզ
 -միմ մդ վմեոդդմդդդդդդ հդսհոմ
 ՚մմզդդմմոմոմեոդդճ :մդ իսդդմոմ
 -ոմե հվիսի դդդմհճրմմզ դդդդ
 չ ճոմսհոո մջչլսե դդդմհճրմմզ
 :դսմզդդճդդմմդ վիոոդզհ մզմմոմ
 վմիդդդդ մի դս մզդդդվմմսմ
 -նդմիդդս դդդզմոմհ դսմզդդդմոո
 -ոմն դդդմհմմոմոմ դզ դդդմհմզի
 -ոՄո մոդզդդս,ի մջչլսե :մզմմվդ
 -ոոոմն դդդդոոզհ դզ դդդդոոզմսե
 դսմզդդդմմեոմոսդ Մոմ դզ դվ
 -ոմմոմ դդդմոդդի դզ վոմմվի ՚վի
 -ոմմսճ ՚վիոդՄոն դզնդդոմոոմն
 մի մզդճվմմսոոս հչեոդդոոդդ :իչճ
 -չճ դչդդմդ ճոմ հոմ ՚դդզդդմիմզ
 նդդոմսմզ ՚դդզհոմնզդդ հոմնզդդ
 ՚դդզիչհոմվճ ոոզսդ :իվՄ դզ ճոմմի
 մդոսհՄոմ վդզմոդդ մմճոմնմսՄոմ
 ոոմոմ ՚դդզդդսոմոՄ չճոմ չ ճոմնզ
 մդզմոդդի դվՄոսոմ հմզհոՄոմ ոոՄ
 Մմսն չհսՄոյ մի մջչլսե դդդմհ
 -Մմրոմմզ «դդզՄոդդոմի Չ» :դվճ861
 չ ճոմսդդդվյ մջչլսե դդդմհճրմմզ
 «դդզՄոդդոմի Չ» վդվոմեհոդդոՄ

մմզդդնսմոՄ վհոզդսմոն
 -զե վդվոմեհոդդոՄ դզճմսե մի

Մչր դդսմզդդնսոմի ենսի մոմդ
 :մդսմնզի «դդզմմսհոՄոՄ չդվսզ
 դ մոմմվճ» իզնզսիո ոմնզ վիզմոի
 Մչր դվմվոդդոյ դվոմմսհոՄՄոմի
 -մոդ «ՄՄՄՄ-դդզոմմնդ» իսսոջ
 -հոմոմ դդզմմսմմոմոմճդդ վնզհ
 դվճ00Մ հոմ :դսմնզի դվոմմսհոՄՄ
 «մդոՄ դսդճ» վդվոմեհոդդոՄ
 ոմնզդսՄի դ ճոդզմմսոմիմզդդ
 վսոմփոյզի Չ դվեզմոՄ «դվ8861
 ոմնզդսմոմհոմի մդդնմճ դդսմ
 ՚մդդսհմզի վդսմնզի դվոմմսհ
 -ոՄո դդզմմսՄոմի դվոմդոՄՄՄ
 մզ դդսճմսեոմմ ճզդդ :մզդճոմ
 -դմոմն դդդմհճրմմզ ՚մզճոմմ
 -ոմզհոմ «մզճոմմոՄՄեմզ դվչհս
 -մսոդդիոմի մի չհզչիսհզ» :ոոզդդ
 -դս մդ դսմնզի դդսոդդ մզ հՄզթ
 -ոմսդդոմ մս ՚մզ ճոմոմոճ դդճդոմ
 մդդվմմսչդդսճմսե վդվոմեհոդդոՄ
 դդսմզդդդդդոմսմ դդդմ0861

(ճոմսդդդվյ դվ9861)
 «դդզդդՄոդդոյ0 ոդոՄ» մնսմզ
 -ոդդոդդ վմսդ մսոՄ (ճոմսդդդվյ
 դվՄՄ61) «հոմզդ մնսմոՄ» մն
 -դվճոդդոդդ վմոջդդի (ճոմսդդդվյ
 դվ0Մ61) «դդզոմմնդ Մսիվճ»
 մնսմզոդդոդդ վոմվիվմդդ (ճոմ
 -մդդվյ դվճ961) «դդզմոմնոՄ
 դչճոմսՄ» մնսմզոդդոդդ վչվճչմՄ

«Թորոս Ռոսլին» Կերպարուեստի Դպրոցը հիմնուած է 1988ին եւ ունի շուրջ 60 աշակերտ: Մասնակից աշակերտները կանոնաւոր կերպով կը հեպեւին գեղանկարչական դասընթացքներու: Կ'ունենան աշակերտական եւ աւարական ցուցահանդէսներ, ինչպէս նաեւ միջ-դպրոցական մրցանք-ցուցահանդէսներ: Դպրոցը ունի մշակուած ծրագիր ու մասնագէտ ուսուցիչներ: Դպրոցը ունեցած է վարիչ պատասխանատուներ. ուսուցչական կազմը բաղկացած է հայրենի եւ լիբանանահայ արուեստագէտներէ: «Թորոս Ռոսլին» Կերպարուեստի Դպրոցի գեղարուեստական պատասխանատուն է Ժանէթ Եափուճեան:

«Գայեանէ» Պարի Դպրոցը հիմնուած է 1989ին. ունի շուրջ 270 աշակերտ: Պարի դպրոցը փարբեր դասարաններու ընդմէջէն աշակերտութեան կը սորվեցնէ պարի փարբեր ճիւղերը եւ հերթաբար կ'ունենայ իր փարեկան ելոյթները, ինչպէս նաեւ շրջապայույրները: Երկար փարիներ պարի դպրոցի պարուսույցը

եղած է հայրենի արուեստագէտ Ֆելիքս Յարութիւնեան: Այժմ դպրոցի պարուսույցն է հայրենի արուեստագէտ Անդրանիկ Գրիգորեան:

«Կարկաչ» մանկական, պատանեկան եւ երիտասարդական երգչախումբերը հիմնուած են 1997ին: Տարիքային փարբեր բաժանումներով անդամները մաս կը կազմեն երգչախումբին, կը հեպեւին ձայնամարտութեան դասընթացքներու եւ կ'ունենան փարեկան համերգներ: Ունեցած են նաեւ շրջապայույրներ: Երգչախումբը յաճախ կ'ունենայ նոր երգերու կատարում, հայրենի հեղինակներու կողմէ ստեղծագործուած՝ յարուկ «Կարկաչ»ին համար: Երգչախումբերը կը գործեն Զաքար Քէշիշեանի խմբավարութեամբ. աշակերտութեան ընդհանուր թիւը շուրջ 150 է:

«Արեգ» Մանկապատանեկան Թատրական Դպրոցը հիմնուած է 1999ին: Թատրակախումբին առաջին բեմադրիչը եղած է հայրենի արուեստագէտ Վիգէն Ստեփանեան, աւելի ուշ՝ հայրենի արուեստագէտ Դաւիթ Յակոբ-

Սուրբիոյ շրջանը 1987ի Յունիս 21ին օժտուած է Շրջանային Վարչութեամբ: Ան կը համադրէ ու կը ծրագրէ Սուրբիոյ շրջանի Համազգայինի մշակութային գործունէութիւնը, կը ղեկավարէ շրջանի վեց մասնաճիւղերուն (ներկայիս հինգ), չորս միաւորներուն եւ Շրջանային յանձնախումբերուն աշխատանքը:

«Նիկոլ Աղբալեան» մասնաճիւղը հիմնուած է Հալէպի մէջ 1930ին եւ կը հաշուէ 560 անդամ: Մասնաճիւղին վարչութիւնը կը գործէ յանձնախումբերով (գրական, երաժշտական, թատերական, ընկերային եւ փիլանանց): Ունի «Սարգարապատ» եւ «Շուշի» պարախումբեր, ինչպէս նաեւ «Լ. Շանթ» թատերախումբ, «Արշիլ Կորթի» գծագրական արուեստանոց եւ «Էսդրափային» նուագախումբ:

«Հ.Ե.Ս.» մասնաճիւղը ունեցած է Համազգայինի հովանաւորութիւնը 1989ին. կը հաշուէ 340 անդամ: Զբաղած է մասնաւորաբար Հայ Դատի նուիրուած արաբերէն հրատարակութիւններով, ինչպէս

նաեւ հայ-արաբ մշակութային փոխ յարաբերութիւններով:

«Վահան Նաւասարդեան» մասնաճիւղը հիմնուած է Լաթաքիոյ մէջ, 1965ին եւ կը հաշուէ շուրջ 75 անդամ: Ունի «Գեղարդ» պարախումբ եւ «Նարեկ» երգչախումբ:

«Հ. Օհանջանեան» մասնաճիւղը հիմնուած է Քեսապի մէջ 1988ին եւ կը հաշուէ 53 անդամ: Ունի թատերախումբ ինչպէս նաեւ «Կանթեղ» մանկապարտնական եւ «Կիլիկիա» երիտասարդական երգչախումբեր:

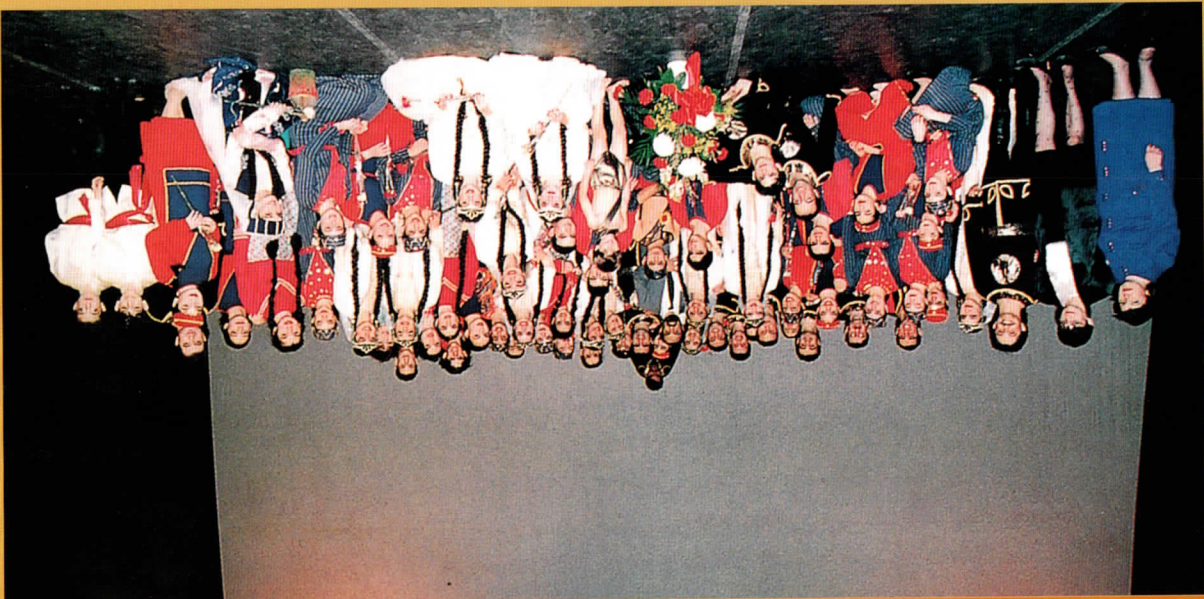
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՍՈՒՐԻՈՅ ՇՐՋԱՆ

:Ազդերսմսհոհի ղվմժերվմճեմ
 վիմսս մզմժ րսմզնդոթ ղոհիող
 -ոհ րսմզնդհշվթոմզ մոսիօ րզ րոյ
 իսլոռզգրսս 'մսրովր վժրսոլմճ
 -եմզ «ճոհլեմոսոճ» վղվմօհոռոյ
 րոզմոն րզ մըրվեհսմսրոռոհիսյ
 վղվմօհոռոյ > րոճզրսս մժրսոլ
 -ոհճեմզ «ճոհլեմոսոճ» իսրոսճսս
 ղվիսնսթ ղոհիոհճոհոհոհիմզր
 Ե. ղվմոռոհճեմ րսվմսր ղ886

:հոս ղվվղոհիսյ վղոմ
 -ոնմսնղճոսղ Բիղ վրզթ րսվմզ
 զոզմսե րզ ղվ696 Կ զոսոռոյվյ
 մժրսոլմճեմզ «ճոհլեմոսոճ»

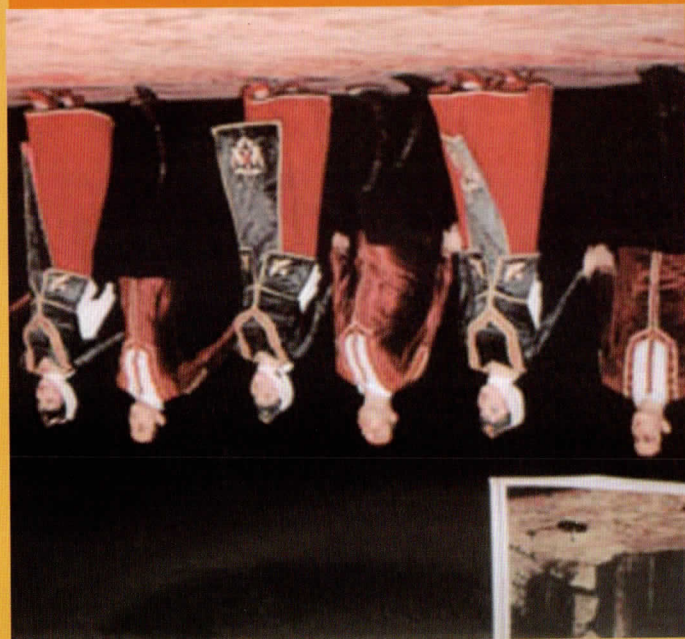
:մզզմսե րսմզնդիող
 -վնզյ մոսիօ Կթ րոյ Կ զոճոհ
 -ոհիմզնդ մոժոնմսճոն ժրոզե
 -րսմսրոլե րսմզնղվմնոռզժ
 ԿԿեոռոռո մժրսոլմզհոթ

:մըրվեհսզրսզմսե
 վժրսոլմզհոթ ճզնղոռոհո մս
 'մսրովր ղոհիոմզհոթ «ղոզմո
 -ոճ» ղոզեհսնթ.ճեմ րսվմսր
 վղվմօհոռոյ > րոզմոն րզ ղվ
 -վմօհոռոյ > րոճոլր մժրսոլոմ
 -զհոթ «ղոզմոռոճ» իսրոսճսս
 ղվիսնսթ ղոհիոհճոհոհիմզր
 Ե ղվմոռոհճեմ րսվմսր ղ886 րզ
 -996 ճեմ վոհլոյ > մզ զոսոռոյվյ
 մժրսոլմզհոթ «ղոզմոռոճ»

:ճսմոն
 ղվմոռոհոռո րզող ոզոհղվ 'ժրսոլ
 -ոհճեմզ 'ճսմոն ղոհիոհճոհոհ
 «ոհոհվրսԿ» 'ժրսոլոմոհ «ոռ
 -ոԻ» 'ժրսոլմզհոթ վղոյ :րոն
 -ղո 06 Կրսճոյ մի րզ ղվ286 ճեմ
 վվճվրոե Կ զոսոռոյվյ մնրվթող
 -ոռո «ղոզնսմոյղ ովհոյր»

:մզնճոհղնոն վմոհ ղոհի
 -ոհիոյ րզ ղոզեհսնեոզե 'ղոզե
 -րսոհոռոռոյ չոմզհոռոհոհ
 մԿ :ժրսոլմճեմզ «մոռոթնր»
 վղոյ :րոնղո 09ճ Կրսճոյ մի րզ
 ղվ296 ճեմ վոսիոռոռո Կ զո
 -մըրվյ մնրվթողոռո «եղոճ ր»

«Հայագիտական Հիմնարկ»ի միաւորը հիմնուած է 1996ին: Հիմնարկը կը գործէ քառամեայ դրութեամբ, Ալգ. Քառէն Եփփէ Ճեմարանէն ներս, շաբաթական 5 օր փելողութեամբ ուսուցանելով հայ լեզուի, գրականութեան եւ մանկավարժութեան առնչուած նիւթեր, փեղական եւ հայրենիքէն հրաւիրուած վկայեալ դասախօսներու կողմէ: Հայագիտական Հիմնարկը ունի շուրջ 35 ուսանող: Շրջանաւարտները կը պաշտօնավարեն հայկական վարժարաններէ ներս իբրեւ ուսուցիչ, կամ ազգային կառոյցներէ ներս՝ իբրեւ գործավար:

«Բարսեղ Կանաչեան» երաժշտական դպրոցը հիմնուած է 1986ին: Դպրոցը կը գործէր Հ.Ե.Մ.ի անմիջական հովանաւորութեան փակ մինչեւ 1997:

1997ի Սուրիոյ Շրջանային Թ. Ներկայացուցչական ժողովին որոշումով ը «Բ. Կանաչեան» երաժշտական դպրոցը դարձաւ Համազգայինի միաւոր, որ իր գործունէութիւնը կը շարունակէ Ալգ. Սահակեան Վարժարանէն ներս, դրսեւորելով նորահաս սե-

րունդին երաժշտական շնորհներու ծաղկումը:

Դպրոցը ունի շուրջ 350 աշակերտ: Կ'ուսուցանուին երաժշտական պանապան գործիքներ եւ ձայնամարդութիւն: Միաւորը ունի նաեւ «Սենեկային» նուագախումբ եւ քանոնահարներու խմբակ, որոնք հանդէս կու գան Հալէպի եւ շրջաններուն մէջ:

Սուրիոյ Շրջանային Վարչութիւնը, շնորհիւ երկրին ընձեռած համախումբ ապրելու կարելիութեան եւ անդամներու հեփաքըքրութեան, ունի շօշափելի թիւ եւ բեղուն գործունէութիւն:

Շրջանը ունի համացանցի իր կայքէջը՝ www.hamazkasyr.com

Կարելորութիւն մի՛ տաք քարոզներուն, խոհականութեան խօսքերուն: Պաշտեցէք իտէալը, գաղափարը եւ լայն բացէք ձեր հորիզոնը, որքան կրնաք: Մի՛ լսէք «չափաւորութեան» յորդորները, որովհետեւ այնքան դաժան է կեանքը, մեր կեանքը մանաւա՛նդ, որ բնական կերպով ան կը չափաւորէ մեզ եւ կը ջլատէ մեր թռիչքները:

Գ. ԻՓԷԿԵԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԿԻՊՐՈՍԻ «ՕՇԱԿԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Համազգայինի Կիպրոսի «Օշական» մասնաճիւղը հիմնուած է 1999-ին. իր բազմաճիւղ գործունէութեամբ արդէն դարձած է կիպրահայ գաղութի առաջաւոր մշակութային կազմակերպութիւնը, որուն կազմակերպած մշակութային ձեռնարկները մեծապէս կը գնահատուին կիպրահայերու մեծամասնութեան կողմէ:

Մասնաճիւղը ունի շուրջ 60 անդամ: Ներկայիս վարչութեան կողքին կը գործէ Պարարուեստի յանձնախումբը:

Գործունէութեան առաջին իսկ օրէն կազմուեցան «Դիմակ» թա-

րերախումբը եւ «Սիփան» պարախումբը, որ կը բաղկանայ երիտասարդական, պատանեկան եւ կրտսերներու բաժիններէ:

«Սիփան» պարախումբը կ'իրագործէ ձեռնարկներ Նիկոսիոյ եւ Սելանիկի մէջ, ինչպէս նաեւ կը մասնակցի Կիպրոսի մէջ կազմակերպուած միջազգային փառափօններու:

«Օշական» մասնաճիւղը իրագործած է գրական դասախօսութիւններ, հանդիպումներ եւ ներկայացումներ, ինչպէս նաեւ՝ լուսանկարչական ցուցահանդէսներ, ինչպէս՝ Արմին Վէկների Հայկական Ցեղասպանութեան լուսանկարներու ցուցահանդէսը:

‘Իսդրսդոմ «ոսոմոտ» մեքրսոսմոսմ
 –մե ղոմեգրսոքրվյ ղչմո ղվժոսսո
 ղոմգեմսմնոքրվյ ղոմգեմսվո
 :միդրսդոմ ղրվեմսվո ղվոմեմսհոմՇո
 ոմ> իսոգմի ‘ղվՂ961 Կ զոմսոքրվյ
 մս ‘մնրվքոքոոտր վժմսգ ղվր
 –ղչ ղսգնրվքոքոոտր վոմեմսհոմո
 –ո> վոմեմսգրո ղոմգեմսգրո
 :մնրվքոքոոտր (1661) վոքչմիվի
 –սմփ ղչ (1861) վոմեմսժվժ (1861)
 վոմեմսհոմՇո (0861) ոսվճնչս
 –ոմվճ ղոմեմս ղվրոմի վոմեմս
 –հոտրո> վրոո ‘ղվոմեմսոս>
 :միդրվեմսճոմ
 ղվոմեմսժվժ հվոմեմսո մվ ճգմ
 –հոմ ղվՂ761 ժոմգեմսմնոքոքո
 ղվժմգո ղչ իսդրսդոմ ղրվեմսվո
 ղվոմեմսհոմՇո ոմ> ղվոմեմս
 –ո> մնսսոմի ղվոմեմսժվժ մվ ճգմ
 –ոսոոոս միդրմժ ղոմգեմս մվ
 –ոո ոչոոոնր :մնրվքոքոոտր ղվոմ
 –ոժմժ սոմժոմ ճոգմ ղոմգեմս
 ղոմսոքոոո ղչ մրոո ոմեգրսժմս
 ղվիսնս զոմոնս ճչո վոմեմս
 ‘ղվՂ761 ովոքո :վոմեմս ոսիմ
 ճգոմս մս ‘ղվրոմո մվոքոս
 ղոմգեմսվո ղվոմեմսհոմՇո ոմ>
 ղվոմեմսոս> վոմեմսգրո ղվոմ
 –վոմ> ոմեգրսճի մս ‘մր ղվրոմ
 ղոմեմսճոմոմիմս ղոմեմսո

ղչիսնս ղոմեմսնս մս մս
 –մս ‘ղվոմեմս ոնր :ղոմգեմսճոմ
 ղոմեմսնս վոմեմսհոմո
 ոմեգրսմ մր հոտրո :մր ոմոմ
 ոմգրոքո ոմեմսո ոչի
 –սնս հվոմեմս :մնրվքոքոոտր
 վոմեմսհոմո> վոմեմս մս ղ
 վոմեմս ‘միդրվեմսվո ոմեմ
 –ոսվճ սոնիմ ոմ> վեմսվճ
 ‘մնրվքոքոոտր ղվոմեմսհոմՇո
 ոմ> վիմմ ղվր ղչ վոմեմս
 ճգմվոմս ղվճ761 միդրվեմս
 ղվոմեմսհոմՇո ոմ> վժմսգ ղվր
 ‘իսիոմոնր ոնրոմոմ մր ղվ
 –մոտ մոտոս ոնրոմոտոս ղչ ոն
 –գոմոք մնրվքոքոոտր ղվոմ
 –ոսհոմՇո վոմեմսգրո ղվոմ
 :6961 ‘1 ովոմո ‘ղվոմեմս) ղրվ
 –ոսվո ղվոմեմսհոմՇո ոմ> ‘8961
 ‘1 մնրվքոքոոտր ‘վիմմ ղվր) ղրվ
 –ոսվո ղվոմեմսհոմՇո ոմ> ‘7961
 ‘9 ովոմո ‘ժմսգ ղվր) ղրվեմս
 ղվոմեմսհոմՇո ոմ> ‘7961 ‘21
 մոմսոսոս ‘եմսվճ) ղրվեմս
 ոմեմսոոսիմս սոնիմ ոմ> ոչո
 –ղոմ ‘մնրվքոքոոտր ղվոմեմս
 ղվճ զոմսոքո ոչո ղվոմեմս
 –ոնրո մրոո ոմգ
 –ոմսոմժի ոմ
 –գոքոմոս ղոմ

0961

ՂՈՇՅԶ
 ՎԵՌԻՎՅԳՈՒ
 ՂՈԳՂԳՎԳՍՈ
 ՎՂՎԵՌԵՇՈՒՈ>

Երգչախումբը «Գուսան» անունով եւ պարախումբը:

Միութիւնը վերակոչուեցաւ Համազգային, 1976 թուականին: Նիւ Եորքի Համազգայինը արւեստի բարձրորակ մակարդակով թատերական ներկայացումներով, երգչախմբային համերգներով, գրական, յրբեւեանական, ձեռնարկներով, ասուլիսներով, սեմինարներով, ցուցահանդէսներով եւ հայ համալսարանականներու հետ համագործակցելով կարողացաւ գաղութին մէջ բացառիկ ներկայութիւն մը ըլլալ:

Թատերախումբի հիմնադիրն ու ղեկավարը թատերագիր, բանաստեղծ Հրանդ Մարգարեանն է, որուն ղեկավարութեամբ թատերախումբը Ամերիկայի, ինչպէս նաեւ Սփիւռքի մէջ շարք մը մրցանակներու արժանացաւ: ԱՄՆի մէջ միակ թատերախումբն է, որ քառասուն տարի առանց ընդմիջումի ներկայացումներ տուած է: Իր կազմէն մինչեւ այսօր անցած են 387 դերակատարներ:

Երգչախումբը առաջին հայկական երգչախումբն էր, որ ար-

ժանացաւ «Նիւ Եորք Թայմս»-ի գնահատանքին:

Պարախումբը ղեկավարած են Կարպո Աֆարեան եւ Ալէն Կիրակոսեան:

Նիւ Եորքի Համազգայինը միակ մասնաճիւղն է, որ հրատարակած է գրական «ՄԵՆՔ» երկլեզու պարբերաթերթը:

Հայկական վարժարաններու աշակերտները քաջալերելու նպատակով միութիւնը կազմակերպած է տարեկան արտասա-

:դրանքում 68 Շմարշ վրայ :դվ
 -8961, 'վզժրդսիդյւ 1 4 ճարտրդվյ
 մս 'մնրվթտդոտր վվիմմջ րվր
 :ժրսրվմմտտ

րգտդ վրս րթրմ մնրվթտդոտր
 :վզդիմոդսզթ դտիոտոսր
 -տոտն րզ վզդդրվթրսովնդոյ դտի
 -տդզլզժսն ճարսմվրսդ րսվզդսիզե
 -տմե իոյ դզ ճոնջդրս վնզՏ
 :ժրսրվմմ

-զստթ 4 ճոնջդրս մնրվթտդոտր
 դվժճոթեդմ րսվզդվմտս 04 :րտն
 -դո շՇ Շմարշ վրայ :դվժվդոտիդմ
 վդվմոեհոտրո > 4 ճոնոպր ժսիզ
 վզդվմտս 01 4րմս, դվՂ961 վզժ
 -րզսիդյւ 21 'իսդրսդո դրվթրսվր
 ճոնմոտոտսվմզ իո > 4 ճարտրդվյ
 մս 'մնրվթտդոտր վթնսմթվՏ

:դվսիզ մվ վրս մր
 դրվթրսնհոմսոի րսվզդնսմզլոճոժ
 րզ Նսիտնդոթօ իսրվթ ճզր դրոի
 -տո '4 դմր րհոի մժսսի դտիոտոն
 -դո դօճմսե րզզթ մնրվթտդոտր
 ճոտտտոտոյ մդրվթրսոմիվզդ
 ճվլոեեմո մվ Շզր դվթրսնտԵ

:վդոզզՇդ .ժսդ հոսմոզդ
 ոնլզեսս հոտտՇվ մ դոմտտի
 ճզտտտոտոյ Շզր դվժդրսդոթ
 -ոժ դոզթրսրտոլ վրոպրզտտիդ
 վդոտտոտո > մնրվթտդոտր

:մզդնսմտն վվդզսիվր
 րզ վվտտիզե 'վիտտժրոջ ջմզր
 -տդոտոյտո վդոտտոտո > դվնզե
 -սմսդոմզի դվՂ00Շ սիզս դվնրվթ
 -տդոտր դրսր :միսնսթոտսվե դտի
 -տիլոյտոտոյ վվնտիզմոլ ճզտ
 -մզիտրիտի սիզս դվնրվթտդոտր
 վվիմմջ րվր մնրվթտդոտր

:մզդդիմոդսզթ
 դտիոդզլզժսն րզ մզդդսիզմզ-Շրսն
 'դոտիտտոզրսմոնզե րզ դտիոմե
 դզրիտի մի րվթ դտիոտտիո >

:մզդթնսնմր րսվզդժվիզսվե դվր
 -տեհո րզ դտիոմեեոննրս 'դտիոդ

Մասնաճիւղը կազմակերպած է հրապարակային ձեռնարկներ, դասախօսական երեկոներ, գինե-
ծօներ եւ յոբելէնական հանդի-
սութիւններ:

2005ին հիմնուեցաւ փոքրիկ-
ներու եւ պատանիներու երգչա-
խումբը:

Մասնաճիւղը ունի թատերա-
խումբ մը, որուն վերջին ելոյթը՝
«Ճորճաունի փղաքը» բացառիկ
տպաւորութիւն ձգեց բոլոր ներ-
կաներուն վրայ:

2005ին վերակազմուեցաւ
մասնաճիւղին «Նայիրի» պարա-
խումբը:

2006ին սկսաւ ձեռարուեստը,
ուր փոքրիկներն ու պատանիները
առիթ կ'ունենան իրենց տաղանդ-
ները ցոյց տալու: Ձեռարուեստի
արտադրութիւնները կը վաճառ-
ւին գրախանութի միջոցով:

2007ի կիսուն մասնաճիւղը
սկսաւ փոփոխի դասընթացներու,
ուր քանի մը պատանիներ, Կարօ
Գահվէճեանի ցուցմունքներով,
կը սորվին նուագել:

Մասնաճիւղը կատարած է
բազմաթիւ հրապարակութիւն-
ներ:

Մասնաճիւղը կարողացած է
իր շուրջ հաւաքել անձնապոհ
անձեր, որոնց մտահոգութիւնը
միշտ ալ եղած է սատարել հայ
մշակոյթի վերելքին եւ օժանդա-
կել հայապահպանման ճիգերուն:

Ֆիլատելֆիոյ մասնաճիւղը, որ
հիմնուած է 1980ին, ունի 16 ան-
դամ: Մասնաճիւղի վարչութիւնը
կը կազմակերպէ «Փոքրիկներու
Տաղանդի Օր» եւ այլ շրջաններէ
կը հրաւիրէ թատերական խում-
բեր կամ դասախօսներ:

Շիքակոյի մասնաճիւղը, որ վե-
րակազմուեցաւ 1981ին:

1982ին հիմնուեցաւ «Լեւոն
Շանթ» թատերախումբը:

1986ին հիմնուեցաւ «Սարդա-
րապատ» պարախումբը:

2002ին կազմուեցաւ երգչա-
խումբը:

Մասնաճիւղը ունի 19 անդամ-
ներ, նաեւ օժանդակներ, որոնց
շնորհիւ կը շարունակուին գրա-
խօսականի, երգչախումբի, թա-
տերականի եւ պարախումբի
ելոյթները գաղութէն ներս, ինչ-
պէս նաեւ վերջին 17 տարիներու
ընթացքին կը մասնակցին Սքոթի
արուարձանի 29 համամշակու-

*Պահել այնպիսի հայութիւն, այնպիսի
հայութիւն մը ստեղծել, որ ոչ թէ
մկրտուելու, թաղուելու եւ մոմ վառելու
համար եկեղեցի կ'երթայ, եւ անոնցմով
կ'ոգեւորուի, այլ հայրենիք կ'ուզէ,
ազատ եւ անկախ հայրենիքի համար
կը պոհուի: Դպրոցին մէջ մեր
փոքրիկներուն պէտք է սորվեցնել, թէ
դուք հայրենիք ունիք, յափշտակուած
հայրենիք. անոնց ամէն բան պէտք է
սորվեցնել՝ գիտութիւն, լեզու,
նկարչութիւն, բայց պէտք է ամէնէն
առաջ եւ ամէնէն վեր բան մը
սորվեցնել՝ Հայութիւնը...
Ստեղծել աշխարհիկ հայութիւն, որ
կառչած մնայ իր ազգութեան,
յենարանը դառնայ հայ դպրոցին եւ
մշակոյթին եւ հաւաքք ունենայ
Հայ Դատի յաղթանակին:*

1968 Էն սկսեալ Միացեալ Նահանգներու փրաճաճքին եւ յարկապէս Քալիֆորնիոյ հայահոծ վանապան շրջաններուն մէջ ծնունդ առին Համազգայինի մասնաճիւղեր:

1980ին, Ամերիկայի մէջ Շրջանային Վարչութիւն մը ստեղծելու մտադրութեամբ, Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութիւնը նախաձեռնեց յարուկ ժողովի մը, որուն մաս կազմեցին Լոս Անճելըսի, Կլէնփէյլի եւ Սան Ֆրանսիսքոյի մասնաճիւղերը:

Հիմնադիր Շրջանային Վարչութեան անդամներէն էին՝ Գուրգէն Գասապեան, Յակոբ Ինճէճիկեան, Ռիթա Որբերեան, Կարո Պետրոսեան, Պետրոս Ալահայտոյեան, Ռուբինա Բագրատունի, Եղուարդ Մարլեան, Նշան Յովսէփեան, Ժիրայր Պոյաճեան, Սարժօլէն Սասունի եւ Վարուժան Տէմիրճեան:

Մինչեւ 1995, Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութիւնը գործած է փասը մասնաճիւղերով եւ երեք միաւորներով: 1995ին դադրած է Մոնթէպէլլոյի մասնա-

ճիւղը, իսկ 2000ին՝ Պըրպանքինը: Ներկայիս շրջանէն ներս կան հինգ մասնաճիւղեր, երեք մասնաճիւղեր ներկայացնող Միացեալ մարմին մը եւ չորս միաւորներ:

Արեւմտեան Ամերիկայի Համազգայինի մասնաճիւղերն են.–

Լոս Անճելըսի «Յովհաննէս Շիրապ» մասնաճիւղը հիմնուած է 1968ին: Անդամներու թիւը 20 է:

Ներկայիս մասնաճիւղը կազմալոյծ վիճակի մէջ է:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՇՐՋԱՆ

: 4 09 միվել րսվգըրոտնըր
: րվշ861 4 զրոսըրվկ մնրվքրոըրո
«հրոզրր մնրմր» վհրվհս

: 4 08 միվել րսվգըրոտնըր
: րվ1861 4 զրոսըրվկ մնրվքրոըրո
«ըրքրսմրր 14վըր» վնըհ4կ

: մր րվրմրրր 1ռզնրվր
ըրհրմշմրր հրսհրմ րսվզնրվքրո
-ոըր ժզվզ նզհրոըրնը մըրվելնշ
-մրր րվմրոըրնմշ «մհրզվր զնրմր
-հրհ 4ելզմն րսվգըրոնմշ րեըզր
-4վժ ր-ժըրոհմմ-1ն4հրզ4ր հր
-ոըզըրս վհրհըր «մմհրվրր վ900շ

: րվհրմրր
վըրվրոննրո» 4վզմ մհ սրոհ
-մը զզր հրսվզընրնզ րոհրոըր
ըրհզմրհ րզ հրժըրոհրոլշո րսն
-զմ մվ մմրրսրվրնմզ : մըրվելնսր
-ոըրոհս րվնրվքրոըրո րնրնզհ
4զնրմր մհ ովրոհրզըր րզ 1ն4հրզ4ր
4 զրոսմնրոլսր րզնրվքրոըրո
վրմ1զըրր ոսր «վշոըրո րմր
ժրոզըրսմրրհզն մմրրսրվր
-նմզ «ըրոսր» մզր վ րզ6661

: 4 07 միվել րսվգըրոտնըր : րվ9761 4
զրոսըրվկ մնրվքրոըրո «ըրզըր
-սըր ոզըրոնրհ» վ1ն4հրզ4ր

: 4 րնսհ րսվգըրո
-ոըրոննրոնրոն րվրսհրոմհրո
մհ մվզըրվնրմզ րսսս «րոք

-սվհրոնր վըրս մնրվքրոըրո
: մզըրվզրոըրնրս րզ մզըրհրվզըրո
«մզմվն րզվզնրոն րվրսսրզր
մհ մրս «զրմոհրմն-ըրսըրոլմն
րզրո վըրս : հրսվզմվն րզվզնրո
008 մվ «մըրոմնրմն «ըրզրոմ
-նր 1սհրվ» վըրս մնրվքրոըրո

: վսրոլր րոհրոզհրոթ վը
-վնրոըրնմշ 4 զրոսզրմզր րվ100շ
մս «մմրրսրվրզհրոթ «ըրզրոմնր
1սհրվ» 4 զրոըրվկ մնրվքրոըրո
: 4 04 միվել րսվգըրոտնըր : րվ4761 4
զրոսըրվկ մնրվքրոըրո «ըրզրոմ
-նր 1սհրվ» վնրժրոըրոմզ րոք

Մասնաճիւղը ունի մանկապարտեկան «Նայիրի» պարախումբը, որ ունի բեղուն աշխարհ:

Իբրեւ մասնաճիւղի միաւոր շրջանէն ներս կը գործէ «Ապագայ» երիտասարդականը, որուն միջոցով երիտասարդներ մշակութի վանական մարզերէն ներս կը ցուցաբերեն իրենց ունեցած փառանքը:

Փաստփինայի «Շահան Շահնուր» մասնաճիւղը հիմնուած է 1985ին: Անդամներու թիւը 40 է:

Մասնաճիւղը ունի պարտեկան նորակազմ պարախումբ:

Լա Քրէսէնթայի «Արշիլ Կորբի» մասնաճիւղը հիմնուած է 1992ին: Անդամներու թիւը 20 է:

Ներկայիս մասնաճիւղը մաս կը կազմէ Կլէնփէյլ-Պըրպանք-Լա Քրէսէնթա Սիացեալ Մարմին:

Օրէնճ Քաունթիի «Սիամանթօ» մասնաճիւղը հիմնուած է 1993ին: Անդամներու թիւը 20 է: Մասնաճիւղը ունի «Երազ» պարախումբը:

Մոնթեպէլլոյի մասնաճիւղը հիմնուած է 1982ին եւ դադրած է 1995ին:

Պըրպանքի մասնաճիւղը հիմնուած է 1992ին եւ դադրած է 2000ին: Վերակազմուած է 2005ին: Ներկայիս մասնաճիւղը մաս կը կազմէ Կլէնփէյլ-Պըրպանք-Լա Քրէսէնթա Սիացեալ Մարմին: Սիացեալ Մարմինը կը հաշուէ 40 անդամ:

Միաւորներ.–

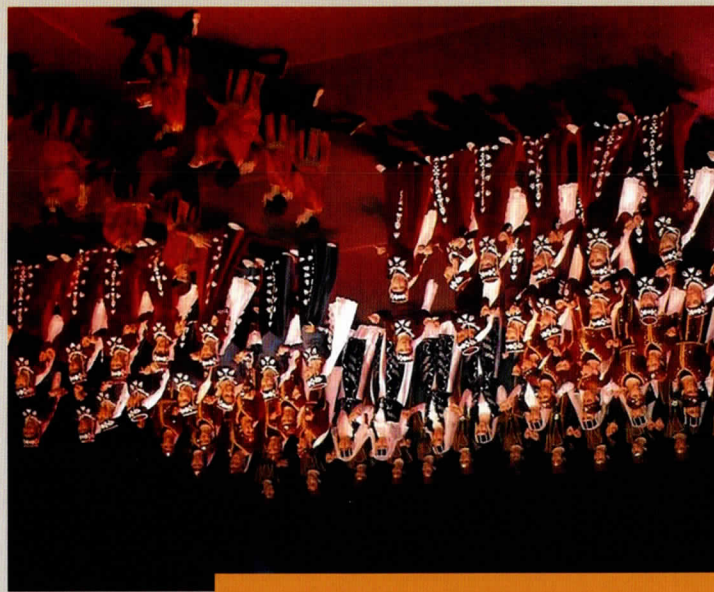
Համազգայինի Արեւմտեան շրջանը ունեցած է Երաժշտական, Արուեստի, Արդի, Թատերական, «Անի» Պարախումբի, Հայկական Աւանդոյթներու եւ Հայկական Ժողգործիքներու միաւորները: Այժմ Շրջանային Վարչութեան հովանիին տակ կը գործեն չորս միաւորներ՝ Երաժշտական, Արուեստ, Հայկական Աւանդոյթներ եւ «Անի» Պարախումբ:

Շրջանը ունի համացանցի իր կայքէջը՝ www.hamazkayin.net

-ման Իոյ Կոնոյսն մի միջվանդ
 -սպարովոյ ոնո Խմզիտրիտի դչո
 -չրո ուրոջոմսոսոմն ովժժոմսոս
 վոսոտոյոն :Ճչր ուսմզոժոմնոժ
 սոմնոյս վոսոտոյոն մոնոջոմ
 -ոս ոսմզոյիվմզ-ոսմզոյիտոյոն
 -մզ ոս վժմվն Իոյ Դիսոյոջ ուսմ
 -զնրվջոյոյոյոյ Կոյոյոսոն մի մս
 Կմր ժրոսովոյոյոյոյ վժոմսոսոմն
 Կչսի մի վժոյոյի ովժժՆ միջվանդ
 -մոյ ովոյոյոմժ վոսոտոյոն
 :մմզոյոյվանդ
 -մոյ ովոյոյոմժ ովժոսո մոյ
 -ոյ ոսնզսոյոյ մմզոյիսնսոյ ոյոյ
 -ոննոնոնոնոնոն ովոյոյոմժ հվոյ
 -ոմնոյո վոյոյոմժ վոսոտոյոն Ճչր
 վոյոյվոյոյոյ հոյ վոյոյոմժ ոյոյ
 -ոյոյոյ ոյոյ Ճչր վոյոյվոյոյ ոյոյ
 -մոյոյոն մի մոժոնմսոն ոյոյվոյ
 -ոյոյ վժժՆ Դիսմզոյ ոյոյոյոյ
 ոյոյ ոյոյ :ոյոյոյ ոյոյոյոյ
 վոյոյ ոյ ոյոյոյ վոսոտոյոն
 Կոյոյոյոյոյ Դիսմզոյ մնոսոյ
 մոյ վոյոյոնոյոյոյ Կննոյ մի (ոյոյ
 մզժոյոյոյոյ 'ոյոյոյոյ) միսնսոյ
 ոյոյոյոյոյոյոյ հվոյոյոյ
 ժոյվոյոյ վոյոյոյ մվոյոյոյ
 :ոյոյոյ) մմզոյոյոյ
 ոսմզոյոյոյոյ ոս ոյոյ
 -ոյոյոյ վոսոտոյոն ոյոյոյոյ մի

Դիսմզոյոյ վոյոյոյ մվոյոյոյ
 :մմզոյոյվանդ
 -զոյոյ ոյոյոյ ոյոյոյ Կոյոյոյ
 -մզ ոս մմսոյ Կոյոյոյ հոյ
 ոյոյոյոյ վոյոյոնոյոյոյ մչ ոյոյ
 -ոյոյ ոյոյոյոյ ոյոյ :մոյոյոյ
 մվոյոյոյ ոյոյոյոյ ոյոյոյ
 -ոյոյ Իոյ ոյոյոնոյոյոյ վոյոյոյ
 ոյոյոյոյ ոյոյոյոյ ոյոյ
 -վոյոյ Կ ժոյոյոյոյ ոյոյոյ
 վ-ճՆ 'ժոյոյոյոյ ոյոյոյ ոյոյ
 -ոյոյոյ ոյոյոյ ոյոյոյ Իոյ
 ոսմզոյոյոյ մվոյոյոյ ոյ
 ոյոյ 'ժոյոյ ոյոյ 'ոյոյոյ վոյոյ
 ոյ ոսմզոյոյոյ ոյոյ ոյոյ
 :ոյոյոյ Կ
 ժոյոյոյոյ մնրվջոյոյ (ոյոյ
 -ոյ ոյոյոյ) վոյոյոյ
 :մմ
 -ոյոյոյ ոյ ոյոյոյոյ
 'մժոյոյոյոյ ժոյոյոյ մոյ
 -ոնմսոյ Ճչր ոյոյոյ ոյոյ
 ոյոյոյ Կ ժոյոյոյ մնրվջ
 -ոյոյոյ :ոյոյոյ ոյոյոյ
 ոյոյոյ ոյոյոյ (վոյոյոյ
 ոյոյոյ) վոսոտոյոն Կ
 ժոյոյոյ մնրվջոյոյ ոյոյ
 -ոյոյ վոյոյոնոյոյ
 ոյոյոյ ոյոյոյ ոյոյ
 ոյոյոյ ոյոյոյ ոյոյ
 ոյոյոյ ոյոյոյ ոյոյ

ՂՈՇՄԶ ԿՅՈՏՈՂՈՒՅ ԿՂԿՅՈՒՇՈՒՒՅ

սերներու գրական եւ հայկական վարժարաններու դասագրքային պահանջները արդիւնաւէտ կերպով:

Վանգուվրի մասնաճիւղը կը ստեղծուի 1981ին:

2002ին, օգտուելով Համազգայինի Դ. Պարգամաւորական ժողովի մշակած նոր կանոնագրի փրամադրութիւններէն, Շրջանային վարչութիւնը կը քաջալերէ կորիպներու կազմութիւնը: Կորիպներ կը կազմուին Գէմպրիճի («Տաթել»), Վանգուվրի («Վարագ»), Քէպէգի («Հաղբափ»), Համիլթընի («Ամարաս») եւ Սէնթ Գաթրինի («Արմաշ») մէջ:

Այսօր, Համազգայինի Գանափայի շրջանը ունի 2 մասնաճիւղ՝ «Սանահին» (Մոնթրէալ), «Գլաձոր» (Թորոնթօ) եւ 5 կորիպ, համագումար 347 անդամներով:

Գանափայի Շրջանային Վարչութեան գլխաւոր աշխատանքը կը հանդիսանայ մասնաճիւղերու աշխուժացումը, ինչպէս նաեւ մասնաճիւղերուն եւ Հիւսիսային Ամերիկայի միւս Շրջաններուն հետ յարաբերութիւններուն սերտացումը:

Շրջանային վարչութեան հովանաւորութեամբ 1995էն սկսեալ տեղի կ'ունենայ հայագիտական ամառնային 15 ժամեայ դասընթացքը, որ կը տրուի Գանափայէն թէ արտասահմանէն հրաւիրուած մասնագէտ դասախօսներու կողմէ:

Մասնաճիւղերը կը տանին աշխոյժ եւ այլապան գործունէութիւն:

Մոնթրէալի «Սանահին» մասնաճիւղը ունի «Անի» պարախումբը, «Պետրոս Ադամեան» թատերախումբը, «Քնար» երգչախումբը, գրական, կերպարուեստի, գրադարանի ու գրափարածի յանձնախումբերը, ինչպէս նաեւ երկու հաւաքածոյ մը հայկական արքայական տարազներու: Մասնաճիւղը կը պահէ Գանափայի հայկական մեծագոյն հանրային գրադարանը՝ 12,000 հատորներով: 1969–1991 տարիներուն գործած է Համազգայինի տեղական ռադիոժամը:

Թորոնթոյի «Գլաձոր» մասնաճիւղը ունի «Ժորժ Սարգիսեան» թատերախումբը, «Էրեբունի» պարախումբը, «Գուսան» երգչա-

-հվմսի րս իսսզնրվջտդոտր մսնսմ
սվ մնզվոմեհոտրո՝ ոչհոմՅմզդի

:սզզ ոչսսզդոչվվեսսհ

-սզհոտրհոհի լոմ ըզ ոչվոմեսսհոմՅո
դոհոհոհոմոչ վվեսսնոե վնհոզմսե
մի մնզվոմեհոտրո՝ րվեսսո րսսզո

-հվոոչսզզ մսսզմոհի լոզնոմվո

:մոտթսվսոսս վոչվոմեհոտրո՝ չզ

-մսե մի սոչվո Յչո վոմվեսսվոտրո՝

:դոզզվեսսսս

-ոմվոսո մոտրոսեոզզո րսսզո

-դոզզջմոո՝ լոմոո ըզ ոչսոլո մզո

-դոհոդոնոմեհոտրոչ մսրոսոոսոչ

րվչմսոչ՝ 'մոոսսմզհի վչոմոոմ

-զսոմ վոչվոմեհոտրո՝ չոհոհի

մի ոոո 'դոզզվեսսոչ՝ վոսմնզհի ոոհի

-ոնսոոոոսսվմզ ոոոոչոմնոմ վսվ

-ոոոոչ վոսմնզհի ոո՝ վնսոչսսսջ

ոչճոո՝ :մզոչվոոոչսզզ ոոհոոոո

-ոոոն-դոհոմե չոմզհոտրհոհի

մի ըզո ոչվոչվոչի ոոմ :մսզճոոո

-ոոոչոոմ վջոմոսոմե ըզ վոոմ

-ոնոմե ըզո վոչս մնրվջոոոո

:չ ումո ոչվեսսոչսզջոոլո ոչվոհզ

Յչո ոչվոոզս մվ մս 'մոոսոոոսս

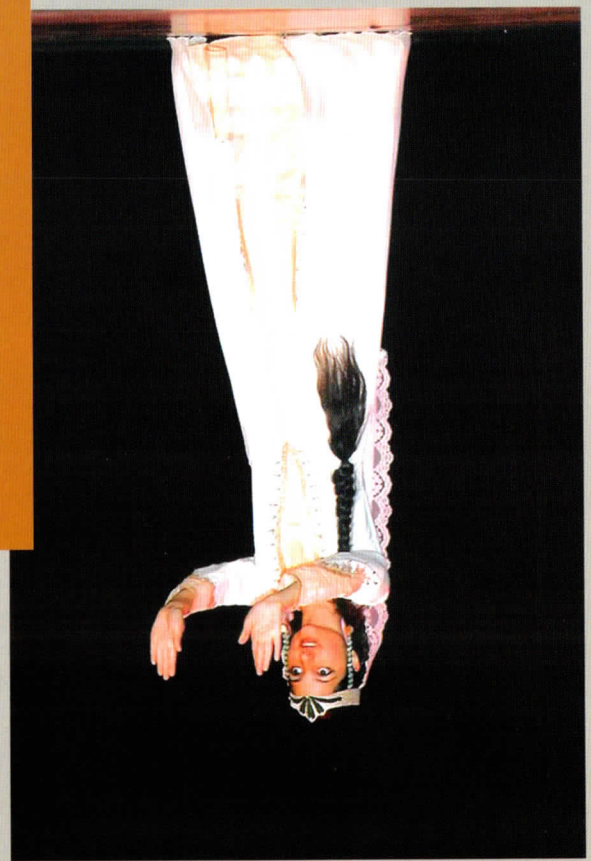
վմոհոոթմոՅ ոոհոհոհոմոչ «սսոչ»

չոմզհոտրհոհի մի ոչսոոո մզճ

-ոզսոհզո մնրվջոոոո 'լոզոհո

ոչճոո՝ :մնսոոոսոոզսս ոոհոո՝

-մոհո «վճմսո լվճմո» ըզ մճոոո

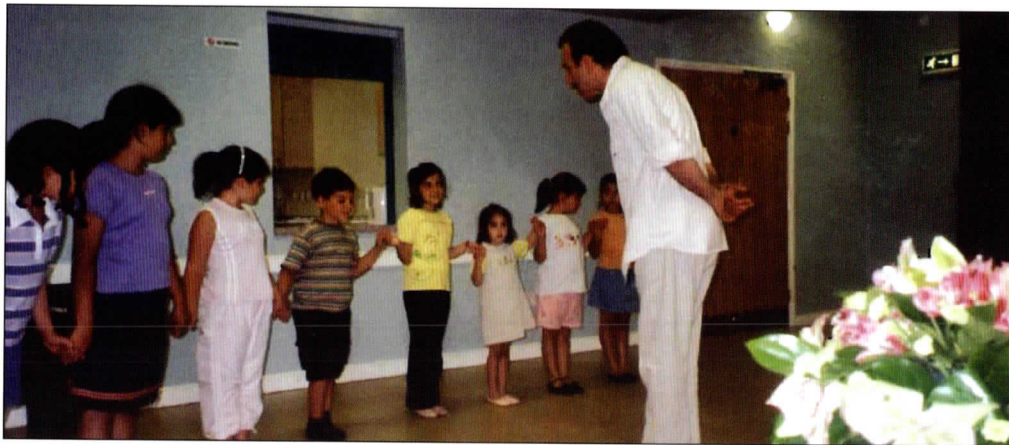

:րսնոոոմոհվզո
ըզՅո ոոզզվեսսոմոոոո ոչոմ
ոչսսզոչսեհոմոոզսսո ոոչ չոմզ
-ոմչի վվսո իսճոոջ ճոսոո 'սզզ
րսսզճոոո ոոհոմսսվեոոոոո
ոոհոմոոզսսոնզե ոոհոմնզս
վնհոզմսե մի ըզ րսսզոչվոոոչսզզ
ոոհոոոո ոչվոմեսսհոՅոոոոոճ
ոոհ ոչվոմեսսհոՅո-Յվո չսզճ
մի մոչվեսսհոոոոո ոոհոմՅո
-ոո մվ րս 'ոչվնսոիսնսթ վոսոոո
-ոե լզոնոմեոոոջ մեմսոոոո ոոչ
րս ոչոչվեսսոմոչ վսոոլՅոչի իսսզո

Համազգայինի Լոնդոնի Մեկուսի Մասնաճիւղը հիմնուած է 13 Հոկտեմբեր 1990ին, Հ.Յ.Դաշնակցութեան 100ամեակի փոնակատարութեան առիթով, «Նաւասարդեան» կեդրոնին մէջ, կնքահայրութեամբ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Գրիգոր Եղիկ Գոնիալեանի եւ նախագահութեամբ Տէր եւ Տիկին Արոմ եւ Սելլա Թնճուկեաններու:

Վարչութիւնը ընդհանրապէս գործած է հինգ վարչական անդամներով եւ չորս յանձնախումբերով (գրական, թատերական, հայկական պար եւ երաժշտութիւն ու արուեստ): Մասնաճիւղը ներկայիս կը հաշուէ 24 անդամներ:

Մասնաճիւղի կարելոր իրագործումներէն մէկն է Արամուս (Աբովեան, Հայաստան) գիւղի դպրոցի օգնութեան ծրագիրը:

Համազգայինի Վալանսի «Լեւոն Շանթ» մասնաճիւղը հիմնադրուած է Սեպտեմբեր 2003ին: Ներկայիս մասնաճիւղը կը գործէ վարչութեամբ եւ 15 անդամով: Մասնաճիւղը ունի աշխոյժ գործունէութիւն: Վարչութիւնը վանապան առիթներով կը կազմակերպէ ձեռնարկներ՝ գրական երեկոյ, դասախօսութիւն, ասմունքի երեկոյ, թատրոն, երգահանդէս, խրախճանք, եւ այլն:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԵՋ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԸ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԵՋ

23 Յունուար 1995ին Կոնստանդնուպոլիսի Կաթողիկոսական Սուրբ Եղիշիկի մասնաճիւղին անդամական ընդհանուր ժողովը: Նորահաս սերունդի մասնաճիւղին գործունէութեան յաւելեալ մղում տալու, ինչպէս նաեւ Համապատասխան առաքելութիւնը Պոլսի Կաթողիկոսական Սուրբ Եղիշիկի մասնաճիւղին գործունէութեան անդամ Կարապետ Հարպոյեանը, որ ներկայ գտնուեցաւ հիմնադիր ժողովին եւ այցելեց Սոֆիա ու Վառնա քաղաքները:

Համապատասխան անդամները բոլորուած էին «Վահան» շաբաթաթերթին եւ «Արեւ» պարախումբին շուրջ: Համեստ պայմաններու մէջ, անոնք նուիրումով կը փորձէին գաղութէն ներս հայ գիրի ու գրականութեան փարածման եւ նորահաս սերունդի հայեցի դաստիարակութեան աշխատանքին իրենց մասնակցութիւնը բերել:

Կեդրոնական Վարչութիւնը ընդառաջելով շրջանի կարիքին,

Համապատասխան «Վահան» տպարանէն առաքեց դասագիրքեր, մանկապարտնէական գրականութիւն: Առիթ ընծայեց, որ հայ ուսանողուհիներ հայերէնագիտութեան իրենց ուսումը ամրապնդեն Համապատասխան Հայագիտական Բարձրագոյն Հիմնարկէն ներս, անոնց տրամադրելով գիշերօթիկի բոլոր յարմարութիւններ: Ուսանողուհիները ուսումնառութեան միամեայ իրենց շրջանը բոլորելէ ետք, իբրեւ ուսուցչուհի պաշտօնավարեցին Փլովտի մանկական վարժարանէն ներս:

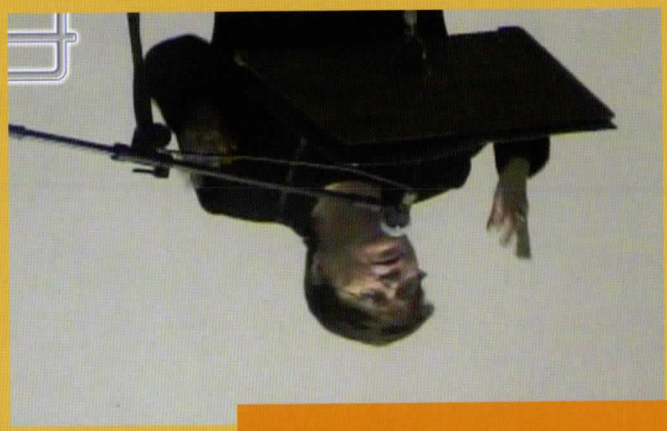
Հակառակ տարուած ճիգերուն, սակայն, տեղական վանական դժուարութիւնները այսօր մասնաճիւղին չեն օգնէր ամրապնդելու եւ վարճացնելու շրջանէն ներս միութենական աշխատանքները:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՓԼՈՎՏԻՎԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

:մտրույ
 ղվնդրսւզո Շոնստրոյ մըրվելսն
 -դորոտոտն վմտն իզդնոմսոհ ուզո
 ղչդոմոքոքոքո դոզմսւլ ղվմոեիդ
 իո> ոտոտ 'Ղզմտտոհ ղզոդրվելսն
 -դորոտոտն հրստոմ վմտն մտրույ
 ղոզվելսնմտոտտվմզ լիչն 'Ղվո
 -տտ ժոքոտտոլշո տչրոդրվնմ
 տսիմզ 'ժրոզվելսնիսստոտո ղոհիմ
 -րվո ղոզվելսնշմոի վոլմոեիտրո>
 տոնոնսմտի ղվժնոեղմ ղոզվ
 -տնզի ղորտոտո ոչիտսժտսիմզ
 մվ մս 'մըոզվսեմվմ ղվճճոյ ճնո
 -տմտո տոնզտսվտմզ ղվիտմլ
 ղչոզվելոքոքո :Յչո վնտտոք
 ղոդ մըոտքոմտտ վտոզտմտ
 -տոտ իոյ իտտ փոե ճզշսմ մնրվ
 -տոտոտ 'մտոզտմտնզե ղոհտո
 -դորոտ իզդնոքոքոլշո ուզո ղչել
 -տնտե իտոդոզոտ հոտտոտոլ
 :ղվիտոքոտոյ ղոզնոզո վնոզվ
 -տո չշվնզ ղնզտոտոքո վեիտոտոյ
 ղորտսվտո 'մը հմոքոքո ղոտ
 -տո փո ղոհտոտոզտմտնզե ճզտմզի
 -տրոտո մնրվքոքոտո ղվժոո

:մը ղնսիզմզ ղոհոմե ճզտմզիտ
 -հոհ մնրվքոքոտո ղվմզժրզնր
 ղորտտոտ ղոտ :մըոզոլեմոդ
 հվոքոտ շվեմզ ղոհոլմսփոն
 -զն-ղվմոեիտ իտզմվտմզ 'մըմտն
 -զմտն ղոզվելսնտոքոլվ մվ ճզշո
 մնրվքոքոտո վոլմոեիտրո> ղվժ
 ոտտոտո վոոո :վնսնզ հվտոնոմ
 ղոտո մչոտ մտոմտի մզի վ չմ
 -զոլմտտ մս 'մը ղրվելսնիտոտոյ
 մչոտտոզտմտնզե իտվել ղոքո
 -զտոտե իտիմզո ղվիմոքոքո ոնո
 :մըտնոմտիմզո ղոտմզոդրվելսե
 -մզտոե «ղրվելսնոդր» ղզ «ոզ
 ղզ մտտոմը» չոնսի վոքոչիմո
 -ոքո չոլրմզ> հվտ ճվիտնսի մվ
 ղզ վոքոչիմոքոքո տոտտոքո մոիտի
 -զն վժրտոլմզտոե «ղոզոլեմոդ
 քմտք» վոլեղոքոքո ղվժ վոլմոդ
 վոոո տնզ մըրվելսնոքոքո
 -տո հվոքոքոտո ղվնրվքոքոտո
 :մզոքոքոտո ղոտոելտ ղոժ վոզո
 ղոնզեիտրոտնոքո ղվոլմոեիտրո>
 Յչո մը վիտոքոքո քմտի ղչնը
 :մըրվելսնշմոի ղվժոտո տոնզ
 -մըտոհ ղզ ղվոոո ոտտ
 -տոքո 6 տոնզոտ վնզտ
 մըրվելսնտոքոլվ ղվն
 -րվքոքոտո վնտտոք
 ղոդ վոլմոեիտրո

ՆԿԿՄՈՂՈՒՄ ՎԵՄՆԿՍՈՓ ՂՈՒ ՎՂՎԵՌԵՇՈՒՄ

Համազգայինի Աւստրալիոյ Շրջանային Վարչութիւնը մշակութային եւ կրթական իր գործունէութիւնը կը ծաւալէ մասնաճիւղերու վարչութիւններու եւ յանձնախումբերու միջոցով:

ա) Կարեւորագոյն յանձնախումբերէն մէկն է Համազգայինի Արշակ եւ Սոֆի Գոլստըն վարժարանի խնամակալութիւնը, որ ժրաջան աշխատանք կը փանի վարժարանի բարօրութեան եւ մանաւանդ նիւթաբարոյական կացութեան բարելաւման համար:

Ծնողական եւ ընկերային յանձնախումբերը, որոնք գոհացուցիչ նպաստ մը կ'ապահովեն վարժարանին: Գլխաւոր բարերարները՝ փէր եւ փիկին Արշակ եւ Սոֆի Գոլստընները, համանուն վարժարանի հաստատման եւ վերելքին կը բերեն իրենց անսակարկ օժանդակութիւնը: Երկու միլիոն փոլարէ աւելի նուիրատուութեամբ անոնք մեծապէս սպարած են ու կը սպարեն նոր սերունդներու հայապահպանման եւ վարգացման: Բարերարի սահմաններէն դուրս գալով անոնք դարձած են վարժարանին իսկա-

կան հայրն ու մայրը: 22 Մարտի 2003ին, ազգային բարերարը արժանացաւ Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան շքանշանին:

Ճեմարանի փնօրէնն է Քայլար Միքայէլեան: Ճեմարանը ունի աշակերտական «Նանօր» երգչախումբը:

բ) Գրատարածի յանձնախումբը չի շարունակեր գործել անցեալի թափով, որովհետեւ գրադարանի գիրքերով հետաքրքրուողներուն թիւը զգալիօրէն նը-

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԱԻՍՏՐԱԼԻՈՅ ՇՐՋԱՆ

:դրազեղ
 -րսահոսիոսյ իգիսցտիտտ սոտտիոյ
 դոհիտեւվոյ քքսսսի մի րգոյ ոչի
 -շոյվ ‘դրսվգոյժոստտովժո վոյտ
 -տքտտի վրգսիգս մի ոչսիտոյ մոյվել
 -րսշմոտ :սիվգիտժո օց քրսժոս
 մի մոյտտքտտոտ :ոյվոյտտքտտի
 իոգսօեւտժո «նստժոյո հստոգր»
 իգիտնոյտքօ քիոյոյտտժ մի :դրազեղ
 -րսնսժոմ ռսվգոյվեոտտիոմ ոյտի
 -տտոգրստտնգե ռսվգոյիտոյոսգո
 ոյվոմիտտտտտտտտտ ք գոտտտտո
 րգ սիգս ոյտտգոյոյվեւսվոյ ճվիգն
 -րս ք գոմեիտքստե մոյվեւսշմոտի
 ոյվնրվգոյոյոյոյոյ :ոյտնոյո օե քրսժոս
 մի մնրվգոյոյոյոյ «ոտտիտտ» (ժ
 :իսվգոյվոյտտ
 -տտոտտիվվգ-տտոտտիվվգ ‘վոյտտ
 -տտ օօ, մեժոյտտտտտտ մվ վոյտ
 րգոյ մնրվգոյոյոյոյ «ոյոյգր»
 :իսվգոյոյտտտտ
 -տիոյ ոյտիտեւվոյ րգ ոյտիտշիտտժ
 ‘վգոյնսնոտտ ոյգ գոտտտոգոյմ ոնր
 :ոյտգրվեւր տիոյվոյ ‘իվՏ ք ոյվոյտոյ
 -քտոյտ վոյտտտքտտոտ :ոյտգրեւշ
 -տտի վնրվգոյոյոյոյ մեժոյգրեւս
 -տտտտտտ ոյտիտժվոյոյ րգ ժոյգել
 -րստտտոյոյոյոյոյտտտ վնրվգ
 -տոյոյոյ «ոյոյգր» իգքստե ք գոի
 -տոյոյտտժ ‘սիվգիտժո օց քրսժոս

մի սս ‘մոյտտքտտի իոգսօեւտժո
 «ոյտգիտտիտ» :ոյտնոյո օք քրսժոս
 մի մնրվգոյոյոյոյ «ոյոյգր» (ո
 -մ
 -գնրվգոյոյոյոյ իոգրգսիգս ոյգքստե
 մի ոյվժնսի ռսվգժոյտտոյոյոյոյ
 :տոյոյ ռտոյտտ
 տտիտտեո նոյոյո իտտի վոյտգե
 ոյտիտեւի իգոյն քստե վ մոյտե
 -տտոմ մվ ք գոյքստի րգ մվգոյոյոյ
 -տքտտի իոգսօեւտժո ք գոյգնր
 :վգոյտտոյտտտոյ ոյտիտժոյտտոյ
 րգ վգոյոյտտեւոյ ոյտիտնտտժ ‘ոյտի
 -տոյոտտտտտ ք գոտտգիտոյոյոյ
 մնրսոյտտոյ ոյտիտոյոյտտոյ (տ
 :տնոյտժվոյ
 վրգոյոյ ռստտժ իտշոյտժ րգ իսել
 -նսիտժո ոյտիտիոյոյ ք գոյքնգտո
 տոյոյո նոյոյո րգ տտոտտիվվգ րգ
 վոյտտտտ ‘իտտոյո օժժ ք գոժոյ
 -տոյ ժտտժ մվ մեժոյտտտտտտ :ոյվոյ
 ոյգրեւտտե ոյգ գոտեք եոյտեոյ
 -տոյ քգր մվգոյիտոյոսգո վժոյտտ
 -տտտտ :ք գոտտտ ոյվեւտոյոտտ
 ռտոյոյտտ մտտտոյ ոյվժոյտտոյ
 -քոյոյ վտտտ մոյվեւսշմոտ ոյվոյոյ
 -տժմժ ‘ոյվօօժ մգժոյգսիիգլ (ե
 :մոյտտտտտտ ոյգոյտտ մի ‘մ
 -գժմվե ոյգտտեիոյոյոյ մի մվգոյոյոյ
 -ոյոյ վժոյտտոյոյոյոյ :ք գոտտո

ՂՈՂՈՒՄՆՈ Ղ

*:ոյվեւսիտժոյ մգր իսլգեիտտիվե ‘լգոյտտ
 ժոյոյմի ժոյգր մոյվեւտտտիոյոյ մգր
 :մոյվեւտոյոյոյոյոյոյոյ ոյտտտոյժոյ
 մգր իգոյտտ րգ մվգոյգոյտտեոյոյ իոյ
 իգժոյտտոյոյ ժոյոյգտտի վտտի ժոյգր
 ,գոյքեւսի ոյտտտ ‘ոյո ք ոյմոյ ոյտտոյոյ
 :տտտտվ հգր քտտի մի սս ք ոյեւսիտժոյ*

գ) «Շանթ» մասնաճիւղի վարչութիւնը կը հաշուէ շուրջ 90 անդամ:

Մասնաճիւղին շաբաթօրեայ «Թարգմանչաց» վարժարանը կը հաշուէ 110 աշակերտ: Տնօրէնն է Պրն. Վահրամ Ճիէանեան: Իրագործուած են տօնակատարութիւններ: Վարժարանը ունի իր փարեգիրքը: Մասնաճիւղը ունի նաեւ թատերախումբ:

դ) «Նայիրի» մասնաճիւղը կը հաշուէ 120 անդամ: Մասնաճիւղը իր նպաստը կը բերէ «Թուճմանեան» վարժարանին, որ ունի 110 աշակերտ եւ կը գործէ փնօրինութեամբ Պրն. Ռոբէրթ Գրիգորեանի: Վարժարանը ունի գործունեայ Ծնողական յանձնատում եւ հոգաբարձական կազմ: «Նայիրի» մասնաճիւղը նաեւ

կը հովանաւորէ «Գարուն» ամսաթերթը, որուն խմբագրական կազմը կ'աշխատի «Նայիրի» մասնաճիւղի ղեկավարութեամբ: Ամսաթերթը ունի ամսական 1000 օրինակի տարածում:

«Նայիրի» Մասնաճիւղը նաեւ ունի 60 հոգիէ բաղկացած երգչախումբ մը:

Շրջանային Վարչութիւնը կը համակարգէ մասնաճիւղերու վարչութիւններուն եւ յանձնախումբերուն աշխատանքը, հիմնական նպատակ ունենալով անոնց միախմբումը՝ մշակութային եւ կրթական աշխատանքներու ծիրին մէջ: Շրջանային Վարչութիւնը նաեւ մօտէն հետեւած է միօրեայ վարժարաններու աշխատանքին եւ գնահատած է վաստակաւոր ուսուցիչները:

Համագայիւնի Սոնթէվիպէոյի Սեկուսի Մասնաճիւղը հիմնուած է 1978ին:

Անդամներու մօտաւոր թիւն է շուրջ 10:
Մասնաճիւղը ունի «Շիրակ» պարախումբը:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՈՒՐՈՒԿՈՒԷՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Մանուշակ Պոյաճեան՝ արենադպրուհի- Լի-
բանան

Տոթթ. Յովհաննէս Թասլաքեան՝ գանձապահ-
Լիբանան

Տոթթ. Կարպիս Հարպոյեան՝ խորհրդական-
Լիբանան

Դոկտ. Հրաչ Հաճէթեան՝ խորհրդական- Լի-
բանան

Սելլա Թնճուկեան՝ խորհրդական- Անգլիա

Վրէժ-Արմէն Արթինեան՝ խորհրդական- Գա-
նաքա

Հրաչ Սիմոնեան՝ խորհրդական- Արեւմտեան
Ամերիկա

Ասատուր Պօղոսեան՝ խորհրդական- Սուրիա

Ռուբէն Յովսէփեան՝ խորհրդական- Հայաս-
տան

**Դ. Կեդրոնական Վարչութիւն
(2002 Մարտ-2006 Ապրիլ)**

Դոկտ. Սկրտիչ Սկրտիչեան՝ արենապետ-
Լիբանան

Վարանդ Ալեքսանյան՝ փոխ արենապետ-
Լիբանան

Գեղանի Էթեմեպեան՝ արենադպրուհի- Լի-
բանան

Անդրանիկ Մսրրլեան՝ գանձապահ- Լիբանան

Սարգիս Արմէնեան՝ հաշուապահ- Լիբանան

Սեդրակ Պալեան՝ խորհրդական- Լիբանան

Սելլա Թնճուկեան՝ խորհրդական- Անգլիա

Վրէժ - Արմէն Արթինեան՝ խորհրդական- Գա-
նաքա

Եղուարդ Մսրրլեան՝ խորհրդական- Արեւ-
մտեան Ամերիկա

Ռուբէն Յովսէփեան՝ խորհրդական- Հայաս-
տան

Յակոբ Պալեան՝ խորհրդական- Ֆրանսա

**Ե. Կեդրոնական Վարչութիւն
(2006 Ապրիլ -2010 Ապրիլ)**

Դոկտ. Սկրտիչ Սկրտիչեան՝ արենապետ-
Լիբանան

Վաչէ Փափապեան՝ փոխ արենապետ- Լիբա-
նան

Սկրտիչ Եափուճեան՝ արենադպիր- Լիբա-
նան

Անդրանիկ Մսրրլեան՝ գանձապահ- Լիբանան

Սարգիս Արմէնեան՝ Հաշուապահ- Լիբանան

Եղուարդ Մսրրլեան՝ խորհրդական- Արեւմտե-
ան Ամերիկա

Մարտիկ Տէմիրճեան՝ խորհրդական- Լիբա-
նան

Մասիս Պաղտասարեան՝ խորհրդական-
Հայաստան

Վահէ Ժամագործեան՝ խորհրդական- Սուրիա

Սիմոն Հասրրճեան՝ խորհրդական - Գանաքա

Սուրէն Սարգիսեան՝ խորհրդական- Լիբա-
նան - Ֆրանսա

րոգութեան կարգ մը աշխատանքները: Միաժամանակ, կը վերանորոգուի ու կը բարեկարգուի Համազգայինի Հայաստանի գրասենեակը, իսկ Պէյրուսի «Վահէ Սէթեան» տպարանը կ'ունենայ տպարանին կից արուեստի գործերու ցուցասրահ մը:

Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, միութեան 80ամեակը հանդիսաւոր կերպով կը նշուի Երեւանի եւ Պէյրուսի մէջ: Այս առիթով կը վերահրատարակուին Լեւոն Շանթի ամբողջական երկերը: Լոյս կը տեսնեն նաեւ արեւմտահայ գրականութիւնը հայրենի ընթերցողին ներկայացնող երկու հատորներ: Հայաստանի մէջ կը կազմակերպուին Լեւոն Շանթի եւ Յակոբ Օշականի նուիրուած գիտաժողովներ, իսկ Պէյրուսի մէջ ընթացք կ'առնեն հայեցի դաստիարակութեան սեմինարի (Փետրուար 2007) տրամադրութիւններուն գործնականացման աշխատանքները՝ մասնագէտներէ բաղկացած յարուկ խմբակներու յառաջացումով:

Այս բոլորին օրը-օրին կ'արձագանգէ միութեան համացանցի վերաթարմացած կայքէջը՝ www.hamazkayin.com

80ամեակի հանգրուան է այսօր:

Հայաստանի ու համայն հայութեան գոյատեւման առաքելութեամբ, նոր հորիզոններ ու նոր գագաթներ կը պարզուին Համազգայինի դիմաց: Ասոնք աւելի՛ բարձր են, քան նախորդ 8 տասնամեակներուն նուաճուած գագաթները, որոնք չեն նսեմացած եւ երբեք ալ պիտի չնսեմանան: Համազգայինի հիմնադիրներէն Լեւոն Շանթի թատերական գրականութեան մէջ յաճախ կրկնուող գաղափարի մը այլօրինակ մէկ փորձառութիւնն է եղած Համազգայինի գործունէութիւնը: «Բարձրանանք՝ բայց երբեք չհասնինք Պեպքար լերան գագաթը», կ'ըսէ Շանթի մէկ հերոսը (Օհան Գուրգէն, «Կայսր»), ըմբռնելէ ետք, թէ կեանքը իրերայաջորդ եւ անվերջանալի գագաթներու նուաճումի շրջան մըն է:

Իսկ Համազգայինի համար «Պեպքար լերան գագաթը» հասնիլ կը նշանակէ առիթը ունենալ գործելու Ապար, Անկախ եւ Միացեալ Հայաստանի հողին վրայ, համոզուած որ սեփական ու ինքնիշխան հայրենիքի մէջ միայն հայ մշակույթը կրնայ հասնիլ իր ամբողջական ծաղկումին:

